

ROMANIA

10. Telefc.
Havonta 11.
Évre 600, egy...
földre: Havonta...
félre 12, egészre 20
désék díjazás szerint

KELLETT az erdélyi és b...
dóság egyetlen politikai
Cikkünk utányomását csak a tor...
rás megjelölésével engedjük meg.

Disztér 2. I. e.

BUDAPEST

KELLETT

Disztér 2. I. e.

BUDAPEST

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen leveleket nem fogadunk el.

Ara 5 lej

Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő: Jámber Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hátzégi Ernő, Strada Cobalcescu 52.

Vasárnap, 1936. december 20.

5697. EV. TEBETH 6. XIX. EVE. 291. SZAM

A stockholmi „tüntetés”

A lapok most közölnek részleteket annak az ünnepségnek a lefolyásáról, amelynek keretében nyújtotta át V. Gusztáv svéd király a Nobel-díjról szóló oklevelet a nagy díj ezévi nyertesének.

Az ünnepelt „diplomások” sorában állott dr. Otto Löwi, a grazi zsidó orvosprofesszor. Szerényen huzódott meg a többi Nobel-díjasok sorában, amikor azonban hozzá ért a király a gratulációs cerce-ben, — a közönség tüntető tapsba tört ki és percekken keresztül ünnepelte a zsidó tudóst.

A teremben levők érezték, hogy ez a többtől megkülönböztetett üdvözlés nemcsak a világhírű orvosprofesszor személyének szól, hanem elsősorban a nemzeti szocialista fajörület elleni demonstráció.

Felemelőbb és meghatóbb tüntetést nem is lehetne elképzelni. S méltóbb kerete e tüntetésnek nem is lehet, mint amilyen a Nobel-díj.

A stockholmi Konzerthausban történt tüntetés azonban nemcsak állásfoglalás volt abban a harcban, amelyet a fajörülettel indítottak meg a szellem felsőbbsege ellen, hanem hódolás is Nobel szellemének, aki végrendeletében kikötötte, hogy a díjak elosztásánál nem érvényesülhet semmilyen megkülönböztetés népek és fajok között.

Antonescu Párizsban

Azt hisszük: nem volt minden ok és céltartalom nélkül való, hogy Antonescu külügyminiszter, közvetlenül belgrádi és varsói útja után, egyenesen Párizsba utazott, ahol Leon Blummal, Delbos külügyminiszterrel és Gamelin vezérkari főnökkel beható és Románia jövőjéről sorsára komoly kihatással levő problémákról tárgyalt.

A kormányznak — úgy látszik — minden oka meg volt arra, hogy bizonyos verziókat — amikre a francia sajtó is hivatkozik — éppen Antonescu párizsi útjával cáfolja meg.

Ennek a cáfolatnak s főleg a külügyminiszter ünnepélyes párizsi fogadtatásának szívében mélyből örülünk. Igéretet látunk benne s egyben bizonyos elkötelezettséget olyan tendenciák ellen és olyan tendenciák mellett, melyek egyfelől utolsó reményeinket semmisítenék meg, másfelől némi reményeket csilantának meg egy jobb, emberibb, biztatóbb jövő lehetőségeit illetően.

Ha a párizsi sajtó tudósításait vesszük alapul, akkor azt a benyomást nyerjük, hogy Antonescu párizsi útja után Románia olyan pozitív irányban kötelezte el magát, amelyek nem lehetnek negatív megnyilvánulásai, különösen nem a mai világ helyzetben, mely a közvetlen veszély feszültségeivel telt s melyben minden bizonytalanság, minden kétélű kísérletezés a legnagyobb érdekeket veszélyeztetheti.

Az „örök Franciaország”, mely ismétlenül és hangsúlyozottan hangoztatta faji és érdek-közösségen nyugvó barátságát Románia iránt — az örök emberiség Franciaországa, amelynek történelmében a latin génlusz a legmagasabbra szárnyalt.

Egy Antonescu tiszteletére elhangzott beszéd emelte ki, hogy a francia kultúra legmélyebben Romániában vert gyökeret.

Tudjuk ezt és hisszük, hogy ez a kultúra — túl az érdekeken és túl a jelen mulandóságán — szellemi és lelki vonatkozásban is kötelez és egy nemesebb, igazabb jövővé zaloga egyben.

Ha Antonescu párizsi útja — amint reméljük — a román realitások utmutatója és fokmérője, úgy azt a reményünket sem szabad feladnunk, hogy politikánk más irányu céltűzéseit is tisztázódnak fognak s túl a jelen zavarán és zavarosságán, végül a béke és a békéltetésnek révén fognak megpiheni.

Tatarescu dodonai nyilatkozata:

Februárban távozik a liberális kormány?

A pártpropaganda kiszélesítését határozta el a liberális párt elnöki tanácsa

Bucuresti, december 19. (Az Uj Kelet tud.) A liberális párt elnöki tanácsa ma délelőtt Dinu Bratianu elnöklete alatt ülést tartott. Az ülés főleg a pártpropaganda kérdéseivel foglalkozott, majd annak végétével az újságírók megostromolták Tatarescu miniszterelnököt a helypolitikai helyzetre vonatkozó kérdésekkel. Tatarescu néhány nappal ezelőtt a többségi képviselők teáján, néhány képviselő és szenátor előtt állítólag mosolyogva kijelentette volna, hogy a jövő év június 8-án be fogja jelenteni a hatalomról való távozásának pontos időpontját. Ezt a kijelentést, amely a legfelsőbb fórummal szemben nem tulzottan tapintatos volt, a miniszterelnökség hivatalos kommunikéban cáfolta meg.

Az újságírók éppen ezért ma ismét meginterpellálták Tatarescut kormányzásának még hátralevő ideje felől. A miniszterelnök dodonai választ adott, amelynek logikus értelme azonban az volna, hogy a liberális kormány a jövő év februárjánál nem marad hatalmon. A miniszterelnök nyilatkozatát éppen ezért politikai körökben élénken kommentálják.

Az elnöki tanács egyébként elhatározta, hogy széleskörű propagandakérelt indít meg, amelynek során felvilágosítják a közvéleményt a liberális párt kormányzási eredményeiről és előkészítik a községi és megyei választásokat. Tatarescu a párt főtitkári hivatalának átszervezését sürgette.

Kérte, hogy amíg a miniszterelnöki teendővel lesz elfoglalva, Constantin Bratianu töltsse be helyette ezt a hatáskört, amihez a tanács hozzájárult. Dinu Bratianu javaslatára a propaganda-akció részleteit bizottság dolgozza ki, amelynek tagjai Dimitriu, Oromolu, Cipaianu, Manolescu Strunga, Forlugeanu, Sergiu Dumitriu és Morariu. Végül a pártelnök felkérte a tanács tagjait, hogy fejtsenek ki minél alaposabb törvényhozói tevékenységet.

Az ülés után az újságírók kérdésére Tatarescu kijelentette, hogy semmilyen szenzációval nem szolgálhat. Dolgozunk, munkálkodunk és megtesszük a szükséges előkészületeket — mondotta a miniszterelnök.

Az Adeverul munkatársa megkérdezte, nincs-e a miniszterelnöknek hozzatenni valója augusztus 29-én tett nyilatkozatához, amelyben azt mondotta, hogy kormányzásának utolsó szakasza kezdődik el.

— Semmi hozzatenni valóm nincs — válaszolta Tatarescu. Már régen megmondtam, hogy hat hónappal előre jelezni fogom kormányom távozását. Nos, betartottam szavamat és augusztus 29-én tett nyilatkozatomban bejelentettem ezt.

Mínt hogy az augusztus végétől számított hat hónap februárban jár le, nincs kizárva, hogy a miniszterelnök ezzel a nyilatkozatával a kormány távozásának közelebbi időpontját kívánta megjelölni.

A nankingi kormány újabb három nappal meghosszabbította a felkelőkkel való fegyverszünetet

Ma valószínűleg szabadon engedik Csang-Kaj-Sek marsallt

A Havas jelenti Sanghajból, hogy jólérsült körök szerint tegnap este a nankingi kormány katonai tanácsa elhatározta, hogy még három napig nem lép fel fegyveresen Csang-Hszu-Liang tábornok csapatai ellen.

Pekingi jelentés szerint abban a levélben, amit Csang-Ting-Wen tábornok hozott Nankingba, Csang-Kaj-Sek marsall közli, hogy nem hajlandó tárgyalni Csang-Hszu-Liang tábornokkal, amíg az nem szolgálatja bizonyítékát jóhiszeműségének az ő és kísérete szabadonbocsátásával. A marsall reméli, hogy rövidesen szabadon engedik.

Egyébként Hoy-Ing-Csin hadügyminiszter ügylátszik eléget tett a marsall kívánságainak és beszűntette repülőinek tevékenységét. Ennek dacára, ha a marsall délután 18 óráig nem érkezik Loyangba, elrendelik az általános támadást Sianfu ellen.

A Reuter azt jelenti Sanghajból, hogy 16.45 órakor, tehát 1 és negyed órával a fegyverszünet lejáratá előtt, két hatalmas repülőgép indult el Nankingból Sianfuba. Azt hiszik, hogy a gépeken hozzák vissza Csang-Kaj-Sek marsallt és kíséretét. A hír, habár nem nyert megerősítést, nagy örömet váltott ki a lakosság körében.

Berlini jelentés szerint Uang-Csing-Uej, a Kuomintang volt elnöke, akiről azt a hírt terjesztették, hogy visszatér a nankingi kormány élére, bizonyos idő óta Németországban tartózkodik. Uang-Csing-Uej rövidesen érkekezetre ül össze az európai kínai diplomáciai küldöttségek fejeivel, hogy a kínai helyzetet tanulmányozás alá vegye.

Nankingi jelentés szerint a kormány az ellenkező hírekkel szemben fenntartja azt az álláspontját, hogy amennyiben szombat este 10-ig Csang-Kaj-Seket nem bocsátották szabadon, a támadást újra megindítja.

Si-Song, a marsall sógora repülőgépen Sianfuba utazott, noha a kormány erre nem adott neki engedélyt.

Folyik az ellenzéki vezetők elleni hajsza Danzigban

Danzig, december 19. A rendőrség letartóztatta Kielinger bírót és Bachan vámtanácsost, akiket a katolikus centrum melletti propagandával vádolnak.

Repülőszerecsétlenség Párizsban

Párizs, december 19. Marise Hills ismert repülőnőt az istresi repülőtéren, ahol rekordjavító repülésre készült, szerecsétlenség érte. A pilótán ejtőernyővel megmenekült, de a gép darabokra tört. Marise Hills súlyosan megsebesült.

A csödbement német autóutak

1933 tavaszán Hitler nagy garral behirdette a német birodalmi autó-utak tervét. A náci sajtó szerint hatezer kilométer utvonalat kell megépíteni hét év leforgása alatt, hogy ezzel megoldódjék a német személyszállítás problémája, amelyet a birodalmi vasutak, a maguk 58 ezer kilométeres hálózatával és a birodalmi országutak a maguk 120 ezer kilométeres elsőrendű megépítettségükkel „képtelenek megoldani”. Hitler maga szerényen, mint korszakos tervről beszélt a nagyszabású tervről, Göbbels az egyiptomi piramisokkal hasonlította össze. A müncheni sajtó pedig napról-napra belekiáltotta a közvéleménybe: „Ime a birodalom útőerejei!”

Azóta mi történt? Egyelőre három és félv év után, miközben az „útőerek” előkészítésén dolgoznak a szakemberek, megállapítják, hogy a nagy gigászi terv, a Führer büszkesége, elhibázott dolog. Senkinek nincs szüksége Németországban ezekre az autó-utakra. De ha már csinálják, akkor autókát kellene hozzájuk gyártani! Ez a lényeg.

Hitlernek számolnia kell ezzel a tényezővel és 1934 tavaszán, a berlini autó-kiállításon és később is nagy pompával, lármás felvonulások és sajtó-propaganda után bejelentette, hogy az autó-utakhoz szerez majd autókát. Mindenki meglátja, az autógyárak meg fogják konstruálni az „német gépkocsit”, amit — mondotta dik-tatóri hangon és pózzal — három-négy millió néptárs fog tudni vásárolni.

De 1936 tavaszán a berlini autó-kiállításon a sokszor és fölöttébb hangosan begigért német nép-kocsi még mindig nem született meg. „Szerencsére” az autó-utak sincsenek még készen. A Führer nem tehet egyebet, mínt hogy még erőteljesebben ismétli az előző években tett ígéreteit. Kíméletlen elszántsággal fogja — ugymond — az előmunkálatokat végrehajtani. Beszél a nagy gazdasági lendületről, amit a népkocsi építése elő fog idézni. Közben építik az autó-utakat és a birodalmi állampénztár eszközei egyre csökkennek. 1935 telén a birodalmi vasutak 500 millió márkás kölcsönt folyósítottak az autó-utak építésére. 1936 őszén az utépítmények felfalták a nagy összeget.

A nehézségek leküzdésére a hagyományos szokásokat vették igénybe: bevezették az utadók intézményét. Aki az új autó-utakon utazik, illetéket fizet. Eszszerű lenne, hogy abban az esetben, ha az utadó nem elegendő, akkor a további építkezéseket szüntessék be és elégedjenek meg a már megépített ezer kilométerrel. Nem ez történt.

Ehelyett Göring december elsején más-kép rendelkezett. A benzinvámot 4 márkával, a belföldi „mübenzin” mázsáját öt márkával emelte fel. Ezzel a benzin kilenc százalékkal drágult meg. A megterhelés jövedelmét pedig a birodalmi autó-utak építésére fordítják. Hivatalos közlemény jelenti ki, hogy „az újabb rendelkezések” biztosítják a birodalmi autó-utak további programszerű építkezését.

Azonban a náci-gazdálkodás legalább is tulzottan optimista. Az új várnok jövedelmei (ha hozzávesszük a gáz-olaj vámját) és egyéb kisebb adókat is mindössze évi 160—180 millió márkát jövedelmezhetnek, az autó-utak építkezése azonban évente minimálisan 500 millió márkát követel, azonkívül törleszteni kell a kölcsönöket és fizetni a kölcsönök után járó kamatokat. A laikus még mindig azt hiszi, hogy az új adók és várnok biztosítják az utépítkezés

Dalac
ves

„Meg akart
mondani

Párizs, de
párt végrehaj
lyen Daladie
tartott.

— A pári
népírónt ko
nek miniszte
tehetséggel
Vele és Del
keit politiká
mokráciák k
tartani és g
Delbos pol
az Angliával
baráti kapc
kisantant és
barátságos
Sovjetorszá
Franciaorszá

— Franciá
törhetetlenül
sek mellett
együttműköd
metódusait

Daladier
kozva megál
dasági fejlő
is inkább
mértékben e
jét és ez bi
mi békét.

Majd az e
Daladier és
— Ebben
a világon

Hogy Franc
erősen kell
békét. És in
nek kell len
letét és hog
egyezményei
géhez és a
felhívásaink
kötelesség
zathoz, m
nak és a

— A kor
tartozó párt
lem hitelen
dezéséhez. M
ciaország cs
áll a társas
az ujra és

— Az or
biróságtól.
pése izolál
meket, val
lyek ellenz

19
hat

Párizs

Bucure
tud.) Az
je, Liviu
dekes tud
miniszter
ország
hogyan mil
az adott
szerepene
Delbos
fogadta k
re nem k
tonescu
ért, Leb
meghívta
mán kül
tőzködő
megkülön
rül. A d
gáik ren
maga De

Gazdálkodókból álló pénzhamisító bandát lepleztek le Salajban

Kiterjesztették a nyomozást az egész megye területére

Baiamare, december 19. (Az Uj Kelet tud.) A bányavidéki csendőrség néhány hónappal ezelőtt erélyes nyomozást kezdett a vidéket elárasztó pénzhamisítókat után, amelynek során a szálak Salaj-megye területére húzódtak, azonban akkor az őrizetbevetettek sikerült magukat tisztáznók.

De azóta is állandóan forgott hamis pénz Salaj megyében és főképpen Zalaun. A rendőrség legfigyelmesebb nyomozása sem volt képes azonban kideríteni, hogy honnan erednek a hamis pénzek, míg most rajtaütöttek Chis György orteleci dugszádag földművesen akkor, amikor egy hamis huszással akart fizetni.

Vallatára fogták a gazdát, aki tagadni próbálkozott, de amikor zsebeiben több hamis pénzt találtak, beismerte, hogy három falubelijével együtt gyártják a hamis 20. és 10. lejeseket.

Vallomása alapján őrizetbe vették Muresan Ion, Varga Teodor és Muresan Vasile falubelieket. Ezek is tagadni próbálkoztak, de a

szembesítés során végül is beismerték, hogy esténként együtt öntötték formába a primitív husz és tiz lejeseket Chis lakásán, amit apránként hoztak forgalomba, azonban nagyon kevés mennyiségben.

Az ügyészségen pedig heves jelenet keletkezett a pénzhamisító társak között, akik enyhíteni akartak forgalomban, azonban nagyon kevés mennyiségben.

Kétségteljesen megállapított nyert, hogy a banda szervezője és a hamisítás kezdeményezője Chis György volt, akinek a lakásán megtaláltak négy kilsét és többszáz darab hamis pénzdarábot, valamint a pénz előállításához szükséges réz anyagot.

Mint ahogy a hamis pénzekből nagy mértékben került forgalomba és a letartóztatottak azt vallják, hogy ők csak keveset bocsátottak ki, a hatóságok kiterjesztették a nyomozást az egész megyére azzal a gyanúval, hogy esetleg más banda is működik még a közeli községekben.

Specialisták aprólékos laboratoriumi munkájának köszönhető, hogy a
**PUDER, KÖLNIVIZ, ARC-SZAJA,
FESTÉK PARFÖMÖK** gyártásában

készítményei a tökéletesség és közkedveltség legmagasabb fokát érték el.
Próbálja ki azokat! Kitérők!

Kérje teljes bizalommal a legjobb drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.
Egyes beszerzési forrás: N. H. Balhazar, Bucuresz, Str. Selari 7.

Az Idő anyja

Miként a kigyó bőrét hétszer vetkezi, úgy vetkezem naponta én szemérem, vágyat, álmot széttagos szeszelyem, mert kedvemet emberkin élteti.

Vállamról alá a Sors bibora hull, bakó s bíró vagyok egy személyben, a teremt rombolás szent hevében miok el mindig mulhatatlanul.

Görgettem már a jégkorszak gleccserét, és-sárkány bőrébe hasított kezem, bukás és győzelem egyforma nekem, ki széttörttem Rómát s feldúltam Ninivét.

A tér számomra tört matéria, emberszivekből fonott ostromon végigcsapott már minden poklokon, a jaj számomra víg komédia.

En mozdított a lomha századok szárnya alá bujt vén erőket, én temetem be a temetőket s az élet hevének tápot én adok.

Zászlómat egykedvűn lengetem irtózat és megváltás felett, lapályt lapítok, rontok hegyeket, mert mindegy s minden egy nekem.

A Kezdet és a Vég között szavam a lét hullámát vérel görgeti és nem kiáltok „álljt” neki, mert lendülete én vagyok magam!

SALAMON LASZLO

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, december 20.

Bucuresti. 11.10: Enekkar, egyházi beszéd, egyházi zene. 12.45: Szórakoztató zene. 14.10: Hírek. 15: Gazdáknap. 19.10: Tánczene. 20: Rádió szabadegyetem, előadás. 20.45: Enekkar. 21.20: Hangjáték előadás a stúdióból. 22.30: Hírek. 22.55: Rádiózenekar és ének. 23.55: Hírek németül és franciául.

Budapest I. 10.30: Hírek. 11: Református istentisztelet. 12: Katolikus istentisztelet. 13.30: Az Operaház zenekara. 15: Hanglemezek. 18: Budai dalárda. 19.15: Rádió szalonzenekara. 21.10: Közvetítés a debreceni színházról: A nagy kaland. Kb. 22.30: Hírek, előadás után közvetítés a Britannia szállóból.

Hétfő, december 21.

Bucuresti. 13.15: Hanglemezek. 14.10: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 18.15: Szórakoztató zene. 19.10: Zenekar. 20: Előadás. 20.20: Hanglemezek. 21.30: Beethoven kvartett B-dur. 22.10: Ének. 22.30: Hírek. 22.40: Értelmi zene. 23.45: Hírek németül és franciául.

Budapest. 7.45: Torna, hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Cigányzene. 14.30: Postászenekar. 15.40: Hírek. 17.45: Hírek. 20: John Elemér énekel. 20.35: Kosztolányi Dezső emlékezete. 21.25: Vidák Józsa zenekara. 22.25: Hírek. 22.45: Hangversenyzenekar. 24.05: Hanglemezek.

— Az arcbört elcsufító számos tisztátalanság, mint gyulladásoos pirosságok, pörnségek és pattanások, amelyek elégtelen emésztés következtében támadnak, a természetadta „Ferenc József” keserűviz használata által — reggelként 1/2 pohárral — rövidesen eltűnnek. Az orvosok ajánlják.

SELECT MOZGO HETFOI KEZDETEL: SELECT MOZGO

Utolsó mohikán

FENIMORE COOPER közismert regényének filmváltozata, főszerepekben:
Henry Wilcoxon, Randolph Scott, Bruce Cabot

Ma utoljára: A madarász

ZELLER világhírű operettje.

Miért hevernek parlagon a palesztinai koronaföldek?

Chanuka ünnepe Tel-Avivban

Jeruzsálem, december 19. Az angol királyi vizsgálóbizottság legutóbbi nyilvános ülésén a zsidó gazdasági élet három szaktekinélyét hallgatta ki, Bernhard Joseph, S. Tulkowsky és Hoofien bankigazgató személyében.

Bernhard Joseph a földbirtok-viszonyokról tett rendkívül érdekes vallomást. Rámutatott arra, hogy a kormány nem tette meg a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy megtartsa birtokában az állami földeket. A kormány hivatalos jelentései alapján kimutatta, hogy az egymillió dunamra terjedő állami földeken kívül 2-3 millió dunam pusztai föld volt még, amelyek látszólag egyszerűen eltűntek.

A török földtörvény A tanu felhívta a királyi bizottság figyelmét a még ma is fennálló török földtörvényre, amely szerint egy fellach, aki azt állítja, hogy 10 éven át dolgozott egy, kormány tulajdonát képező földterületen, igényt emelhet annak birtokjára. A bizottság tagjai láthatóan meglepődtek, mikor a tanutól megtudták, hogy a fellachnak, ahhoz, hogy állításának valódiságát jogerősen bizonyítsa és hogy a szóbanforgó területre való birtokjogot megszerezze, elegendő, ha a falu egyik vénének és két notabilitásnak aláírásával ellátott írást mutat fel. B. Joseph rámutatott arra, hogy ez a rendelkezés még ma is érvényben van és ez a magyarázata annak, hogy a kormány földbirtokai oly nagy mértékben csökkentek.

Ezután a földvásárlás korlátozásának tervével foglalkozott és éles analisis alá vonta a kormány erre vonatkozó indoklásait. A kormány többek között kijelentette, hogy 1931-től 1935-ig megnégyesződtek a zsidó földvásárlások. Ezzel szemben az igazság az, hogy az 1935-ös földvásárlások száma nem lépte túl az elmúlt 15 év alatt történt földvásárlások átlagszámát. A zsidók eddig Palesztina földterületének öt százalékát szereztek meg csupán. Ha ez így megy tovább, úgy 150 év kell ahhoz, hogy a zsidók az ország földjének felét mondhasák magukénak.

Sir Laurie Hammond: És mi van a földnélküli arabokkal?

B. Joseph: A kormány hivatalos adatai szerint kevesebb, mint kétszáz arab kisparaszt vált földnélkülivé az elmúlt tizenöt év alatt.

A tanu elpanaszolta ezután, hogy a kormány állítása szerint 17 millió dunam megműveletlen föld van Palesztinában, de ugyanekkor nem teszi lehetővé a kormány hogy a zsidók megszerezzék ezeket a földeket. Ha értéktelenek és megműveletlenek ezek a földek, miért nem bocsátják a zsidók rendelkezésére. A zsidók használhatóvá és értékesé tennék azt. A tervet földvásárlási korlátozások negatív intézkedések volnának, amelyek demoralizáló hatást gyakorolnának és akadályoznák az ország fejlődését.

A narancs-gazdaság panaszai

S. Tulkowszki az ültetvény-gazdaságról és narancstermelésről tett vallomást a bizottság előtt. Előrebocsátotta, hogy bár a zsidó ültetvényesek nevében beszél, azt hiszi azonban, hogy véleményét az arab ültetvényesek és exportörök is osztják. Elpanaszolta többek között, hogy a kormány nem támogatja kielégítő mértékben a palesztinai ciprus termelést a szállítási és piaci kérdésekben. Rámutatott arra, hogy milyen nehézségek származnak a narancs-gazdaság és export-kereskedelem számára abból, hogy hiányosak az országutak és a közlekedési viszonyok a szállítási műveletek tekintetében. A tanu ezután elmondotta, hogy 1936-ban a narancs termés 9 millió ládára fog rugni, ez a szám azonban az elkövetkező években évi 22 millió ládára fog emelkedni.

A királyi bizottság újból beidézte Maurice B. Hextert és Mose Shertokot, a Jewish Agency exekutívájának tagjait, akiket zárt ülésen hallgattak ki.

Chanuka Tel-Avivban

Tel-Aviv, december 19. Chanuka ünnepe hagyományos keretek között ünnepelték meg Tel-Avivban. December 14-én este voltak a nagy ünnepek. Az iskolás gyermekek és cserkészek ezrei vonultak fel énekszóval és fátylatúzzal a város utcáin. Két menet vonult fel a városban, zenekarok kíséretében, az egyik a város északi, a másik a déli részében vonult fel. Minden gyermek égő gyertyát tartott a kezében. A házak összes ablakaiban chanuka-gyertyák lobogtak.

— Kisklőtt egy sinautó — két utasa megsebesült. Bucurestiből jelentik: Cetatea-Alba és Dim. Cantemir állomások között tegnap kisklőtt egy benzinnel hajtott sinautó. Két vasuti alkalmazott súlyosan megsebesült.

Csakis a Sheafferr's tollnak van meg mind a 7 előnye, amelyet a korszerű töltőtolltól megkövetelhetünk. Ezenfelül pedig 100%-al több tintát szív fel, mint bármely más toll.

A fehér-pontos, átlátszó
**SHEAFFER'S
VACUUM
töltőtoll**

egyetlen nyomásra tisztít és tölt. A fehér-pontos Sheaffer tollért a gyár egész életre szóló garanciát vállal s épp ezért a legalkalmasabb ajándéktárgy, mert minden nap emlékezteti arra, akitől kapta.

Kérjen minden papírüzletben csakis

Sheaffer's tollat

Kapható: 600 lejtől 2500 lejig.

Romániai vezérképviselőt:

**A. KAUFMAN și FIUL
SIGHET**

programjának legalább egyharmadát. De egy másik dolog még érdekesebb.

Az autó-utakkal tudvalevőleg azt akarták elérni, hogy a német autóközlekedés fokozódjék. Ezért 1933 elején le is csökkentették az autó-adót, ami egy nagy népretegen szimpátiákat keltett a Führer politikája iránt. De azzal, hogy a benzinvámokat felemelték, az egész adócsökkenés illuzóriussá vált.

Szemléltető számok: 1932-ben az autóadó 200 milliót hozott, 1935-ben már csak 93 milliót; az új benzinvámok viszont 160 millióval terhelik meg az ország autótulajdonosait. Grotzeszk dolog. Lecsökkentik az autóadót, hogy emeljék az autóforgalmat, autó-utakat építenek, hogy ezt a hatást még fokozzák. Ám ahhoz, hogy az autóutakat finanszírozhassák, fel kell emelni a benzinvámot, aminek az az eredménye, hogy az autótulajdonosok, vagy az autótusat mindig rosszabbul jár vele, mint azelőtt.

Az egész ügy tipikus a Harmadik Birodalom gazdálkodására. Mindig valami fenomenális dologgal lépnek ki, ügyekkel, amiket nem tudnak végiggondolni. Közben természetesen a kiadott rendeleteket korrigálni kell és ha meg korrigálták, akkor még rosszabb, mint az eredeti rendelkezés. Így volt ez az autarchiával, amit nem tudtak végrehajtani és hiába minden ígyekezetük, nem is fogják tudni megcsinálni. Így volt ez az élelmezési szabadsággal, amit vissza kellett vonni és megint be kellett vezetni a racionalizálás rendszerét. Ugyanez történt a külföldi adósságokkal és a devizainséggel.

Most az autótutak építkezése van soron. Nemsokára azonban ez is le kerül a napi-rendről.

— Cuza fiát véglegesítik egyetemi tanári állásában. Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial mai számában királyi kézirat jelent meg, amely George Cuza egyetemi tanári minőségében való véglegesítését tartalmazza.

Központi fűtésberendezések

minden lakás részére külön a fűdőszobai kazánból való fűtészál. Megrendelhetők MARKO V. okl. gépészmérnöknel CLUJ, Calea Regale Ferdinand 43. Telefon: 453.

Daladier nagy beszéde a háborus veszedelemlről és Franciaország fegyverkezéséről

"Meg akarjuk akadályozni, hogy kalandorok visszaéljenek 1914 szeptemberével" — mondotta a francia nagykövetségi titkár, Hüscher, a népfőnöki kormányzat a radikális-szocialista párt végrehajtó bizottsága

Párizs, december 19. A radikális-szocialista párt végrehajtó bizottsága ülést tartott, melyen Daladier is megjelent és nagy beszédet tartott.

A párt tovább is támogatni fogja a népfőnöki kormányzat — mondotta —, melynek miniszterelnöke Leon Blum csodálatos tehetséggel védi a demokrácia nemességét. Vele és Delbos barátunkkal bölcs és mérsékelt politikát vezetünk be, mely a nagy demokráciák közötti szolidaritást akarja fenntartani és gondosan vigyáz a béke sorsára.

Delbos politikájáról beszélt, mely megőrizte az Angliával és az Egyesült Államokkal való baráti kapcsolatokat, szorosabbra fűzte a kizárólag Franciaország szövetségét és barátságos viszonyt tart fenn továbbra is Szovjetországgal. Ezek biztosítják Franciaország tengeri és gyarmati érdekeit.

— Franciaország — mondotta Daladier — törhetetlenül áll a nagy békés kezdeményezések mellett és kész minden engedményre, az együttműködés szellemében, hogy az erőszak metódusait kiküszöbölje a világ életéből.

Daladier ezután a belső helyzettel foglalkozva megállapította, hogy az ország a gazdasági fejlődés útjára lépett, amelyre annál is inkább szükség van, mert a legnagyobb mértékben emelni kell a nemzet ellenálló erejét és ez biztosítani tudja a tartós társadalmi békét.

200 milliárd frank fegyverekre

Majd az európai fegyverkezésről beszélt Daladier és a következőket mondotta:

— Ebben az évben a világon 200 milliárd frankot költöttek fegyverezésre.

Hogy Franciaország boldog és szabad legyen, erősnek kell lennie. Ezért akar Franciaország békét. És mert békét akar, mindig elég erősnek kell lennie ahhoz, hogy megvédje területét és hogy eleget tudjon tenni nemzetközi egyezményeinek. Míg az emberek bölcsességéhez és a kormányok belátásához intézett felhívásainkat nem értik meg,

kötelességünk hozzájárulni minden áldozathoz, mely Franciaország szabadságának és a béke megőrzésének ügyét szolgálja.

— A kormány és az összes a népfőnöki tartozó pártok hozzájárultak a nemzetvédelem hitelének és minden szükségletének fedezéséhez. Most munkára van szükség. Franciaország csak akkor lesz boldog, ha helyreáll a társadalmi béke és meg fognak szünni az újra és újra felbukkanó konfliktusok.

A belső béke érdekében

— Az ország sokat vár a kötelező döntőbírástól. Ennek az eljárásnak az életbelépése izolálni fogja a rendet megbolygató elemeket, valamint azokat a csoportokat, amelyek ellenzéki magatartással állanak el-

len a társadalmi előrehaladásnak. Franciaország nem sokáig tudná tartani az öt megillető pozíciót, az összes termelő és dolgozó erők békés együttműködése nélkül.

Franciaország békepolitikája

Daladier nagy tapssal köszöntött beszéde után Mistler, a kamara külügyi bizottságának elnöke, üdvözölte a kormányt a spanyol benemavatkozási egyezmény kezdeményezése és a békéltető kísérlet miatt. Hosszan beszélt az Angliával, Lengyelországgal, Romániával és Jugoszláviával való kapcsolatokról, majd francia-szovjet egyezményről szólva kijelentette, hogy ez nem irányul senki ellen és semmiképpen sem alakul át automatikus rendszerré, mely megfosztaná az országot felelősségétől. Franciaország nagy jelentőséget tulajdonít Olaszország barátságának.

Németországgal szemben a bizalom kérése merült fel.

Általános tapsviharban fejezte be Mistler beszédét, aki hangoztatta, hogy Franciaországnak felkészülnie és hatalmasnak kell lennie ahhoz, hogy megakadályozza a háborút. Franciaország morális erejét nem szabad kétségbe vonni.

1914 álma

Daladier az ülésen másodszor is felszólalt. Kijelentette, hogy a minisztertanácsokon sohasem beszéltek a katonai szolgálati idő leosztásáról, vagy pedig a fegyverkezési költségek mérsékléséről, mert ez elképzelhetetlen addig, míg a nemzetközi viszonyok nem lesznek barátságosabbak. Franciaország számára a katonai szolgálat most hat-száz ezer embert biztosít, akik közül 150 ezer Észak-Afrikában és 50 ezer a többi gyarmatokon teljesít szolgálatot. Franciaország területi egységének megvédésére áldozatokra van szüksége.

— Míg békés hívásunkra a többi népek nem válaszolnak, biztosítanunk kell magunkat, hogy hazánk ne lehessen prédája azoknak a népeknek, amelyek Franciaországra leselkednek.

Erosnek kell lennünk, hogy semmiféle kalandor ne merészkedjen újra álmodni az 1914. augusztusi álmokat.

Biztosítanunk kell erőnket saját eszközeinkkel.

Ebben a kérdésben soha semmiféle engedményt nem tehetek.

Végül a pártvezetőség határozatot fogadott el, amelyben igazolja a kormány politikáját és teljes támogatásáról biztosítja a nemzetvédelmet illetően. A párt hi marad kötelezettségeihez és a népfőnöki pártjaitól is hasonló lojalitást vár. A társadalmi reformok megvalósítása a gazdasági élet újjáéledésétől függ és ezt nem lehet megvalósítani a közrend és a törvények tiszteletben tartása nélkül.

1937-ben eldől, hogy tartatják-e magukat az európai diktatúrák

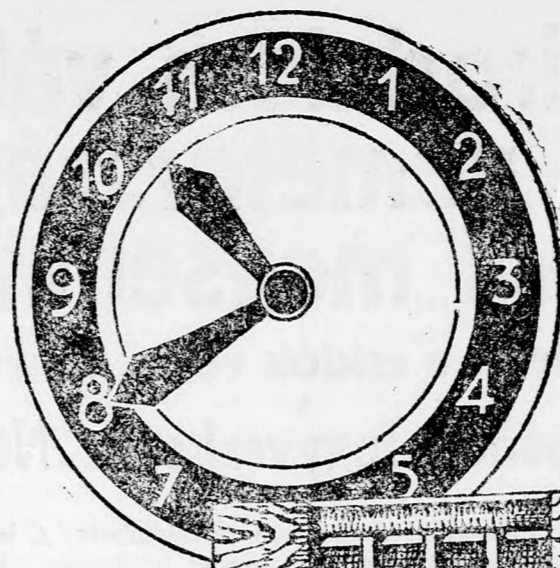
Párizsban úgy látják, hogy az elkövetkező esztendőben kiboríthat a világháború

Bucuresti, december 19. (Az Uj Kelet tud.) Az Adeverul külpolitikai szerkesztője, Liviu P. Nasta toliból rendkívül érdekes tudósítást közöl Antonescu külügyminiszter párizsi tárgyalásairól. Franciaország hivatalosan is kihangsúlyozta, hogy milyen nagy fontosságot tulajdonít az adott külpolitikai helyzetben Románia szerepének és Antonescu személyének. Delbos külügyminiszter a pályaudvaron fogadta Antonescut, holott a protokoll erre nem kötelezte. És bár hivatalosan Antonescu látogatása pénteken este véget ért, Lebrun köztársasági elnök hétfőre meghívta magához intim vacsorára a román külügyminisztert. A Párizsban tartózkodó román újságírókat ugyancsak megkülönböztetett figyelemmel veszik körül. A diszében, amelyet francia kollégáik rendeztek tiszteletükre, megjelent maga Delbos külügyminiszter is, annak

ellenére, hogy a Spanyolországgal kapcsolatos francia-angol tárgyalások megkülönböztetett mértékben igénybe vették.

1937 a döntő esztendő

A román újságíró a párizsi megbeszélések eredményeképpen arra a konklúzióra jut, hogy az 1937 a nagy európai válság esztendeje lesz. Ebben az évben véget ért a diktatúrák és a demokrácia közötti hosszú és zavart keltő pereskedés: Németország és Olaszország, valamint Anglia és Franciaország szembenállása. A diktatúrák kényszerülnek a háború kivezető útját megkeresni, egyszerű, de megfellebbezhetetlen okok miatt. A hitlerista Németország és fasiszta Olaszország gazdasági helyzete kétségbeesítő. Mindkét állam olyan áldozatokat kér lakosságától, amikre csak a háború utolsó esztendejében volt precedens. Németországnak sincs mit

Repül
AZ IDŐ

SUPER 37
ALFA
IMPERATOR

RÁDIÓ
MELIETT

ennie, nincs vaja, tojása, ipara pedig csak a háború számára dolgozik, ami természetesen további áldozatkészséget kíván.

Mint hogy Anglia, Eden bratfordi beszédében, leszögezte, hogy meg von minden gazdasági támogatást Németországtól, amely egyebet sem tesz, mint a háborút készíti elő, a helyzet még inkább súlyosodni fog. Olaszországot, amely 250 ezer katonát kénytelen fegyverben tartani Abessziniában, ugyancsak fenyegeti a belső nyomor. A konklúzió az, hogy 1937 év veszedelmekkel telített esztendőnek ké-

reg megkülönböztetett figyelmet szentel a pilóták kiképzésének és nem elégszik meg a normális sorozás utján rendelkezésére juttatott emberanyaggal, hanem a lapok útján igyekszik toborozni pilótákat. Másrészt tudott dolog, hogy a német hadgyakorlatokat a Rajna mentén folytatják le, nem pedig az ország keleti határára, ahogyan azt Hitler orosz-ellenes beszédei után várni lehetett volna. A Rajna vonalat egyre jobban megerősítik.

A Frankfurter Zeitung Eden bratfordi beszédére válaszolva, a következőket mondja:

A világ semmilyen hatalma nem kötelezheti a Harmadik Birodalmat arra, hogy jogosnak és észszerűnek ismerje el a kelet- és délkelet-európai határokat és áldását adja rá egy garancia-szerződésben. Kelet és Dél-Kelet-Európát kétszeresen és háromszorosan meghandikepelte egy, a Franciaország külpolitikája által diktált területi szabályozás.

Franciaország erélyes és szolidaris

Mással az a hitlerista Németország nyíltan kihangsúlyozza revizionista szándékait és e készülődésekkel szemben Franciaország és Anglia kategorikusan állást foglalnak. A francia-angol együttműködés egyre szorosabbá fűződik. A hivatalos francia vezető körök optimistán itélik meg a helyzetet. A spanyolországi polgárháború során rendezett „fegyverpróba” kiderítette, hogy Németország katonailag nem az a rendkívüli nagyhatalom, amelynek hitték. A német repülőgépek gyenge minőségűeknek bizonyultak, az ostromszezerek pedig vajmi kevés offenzív értékkel bírnak. A nagy leszámolás küszöbén, amely 1937-ben készül, Franciaország belsőleg teljesen egységesnek és szolidárisnak bizonyul. A nemzeti erők koncentrációjának szükségessége hatja át a francia köztudatot és a béke-védő politikában az egész francia közvélemény zárt sorokban áll a Leon Blum kormánya mögött.

DOCTOR GRUBARG Bécsben specializálva. Nemibajok: szifilisz: női betegségek, folyások és komplikációk kezelése. Impotencia, elektroterápia, analízisek. Tisztviselők és iparosoknak redukált árak. Rendel: 12-2 és 5-8-ig, hölgyeknek 4-5-ig. Bucuresti, Str. Vasile Lascar 8. (Piața Rosetti). Telefon: 4-61-96.

NATHA
HÜLES,
ELLEN
NEURALGINE
JURIST

szül, amely a háború közvetlen közelébe fogja sodorni a világot.

A német előkészületek főképpen Franciaországot fenyegetik. Néhány nappal ezelőtt még Franciaország és Anglia berlini nagykövetei magyarázatot kértek Neurath német külügyminisztertől. Felvilágosításokat kívántak bizonyos intézkedésekre vonatkozólag, amelyek nyilvánvalóvá teszik a hitlerista Németország szándékait. Megkérdezték többek között: mi értelme van az ujságokban naponta megjelenő felhívásoknak, melyekben a katonai aviatikához való alkalmaztatásra keresnek embereket. Magyarázatot kértek a nyolcadik gimnázisták kadetiskolákba való utalására vonatkozólag, emlékeztetve arra, hogy hasonló intézkedést a világháború folyamán tett Németország. Megkérdezték továbbá, hogy mi értelme van a régi korosztályok mozgósításának és hogy miért küldöttek a szakmunkásoknak bevonulási úrlapot, holott ezek katonai szolgálattétel alól fel vannak mentve.

Közismert dolog, hogy a jövő háborúja elsősorban légi háború lesz, amelyben a repülőgépek rendkívül nagy szerepet fognak játszani. Eppen ezért a német hadse-

A Harmadik Birodalom válasza a davosi gyilkosságra: a németországi zsidók teljes gazdasági megsemmisítése

A Völkischer Beobachter bejelenti a zsidók végső tönkretételére irányuló hadjáratot Gyors tempóban fegyverkezik Németország

Berlin, december 19. Azon a napon, amikor a churi esküdtek verdiktje elhangzott, a következő sorok láttak napvilágot a Völkische Beobachterben, Hitler lapjában és a nemzeti szocialista párt központi organumában.

„Ami nem intéződött el a svájci esküdtek ítéletével, az Frankfurt: tettének politikai oldala és ez az ügy már nem tartozik Svájcra, hanem kizárólag a nemzeti szocialista Németországra és a világzsidóságra. A német válasz még nem hangzott el a davosi zsidó gaztettre.”

Berlini diplomaták a náci magatartásáról

Hogy milyen válasza készül a nemzeti szocialista Németországra, erről érdekes tudósításban számol be a Zsidó Távirati Iroda, melynek munkatársa beszélgetéseket folytatott az utóbbi napokban több külföldi állam berlini diplomáciai megbízottjával. Berlini diplomáciai körökben úgy látják, hogy a német kormánykörök a churi pert újabb zsidó-ellenes kampány kiindulási pontjának tekintik és olyan méretű hadjáratra készülnek a németországi zsidók ellen, amely sehogy sincs arányban a davosi ügy jelentőségével. A berlini diplomáciai körök csodálkozással állapítják meg, hogy csak Hitler kancellárát történt kinevezése és a német seregeknek a Rajna vidékre való bevonulása idején rendezett olyan orgiát a nemzeti szocialista sajtó, mint most a churi per idején és a churi ítélet elhangzása után. A berlini diplomaták attól tartanak, hogy ez az egységesen irányított sajtókampány újabb zsidó-ellenes kereszteshadjárat számára készíti elő a talajt Németországban.

A „maradék” kiküszöbölése

A Völkischer Beobachter december 16-iki számában nyíltan bejelenti a németországi zsidók teljes gazdasági megsemmisítését és a zsidóság elleni nemzetközi küzdelem fokozását. A lap többek között a következőket írja:

„A nemzeti szocializmus a német nép megvédését jelenti a zsidóság támadásai ellen és célja a zsidók végleges kitaszítása Németországból... A megkezdett harcot a végső befejezésig keresztül vesszük. A gazdaság számára már meg is nyertük ezt a harcot annyiban, hogy teljesen megdőlt az a régi előítélet, miszerint a zsidók kirekesztésével össze fog omlani a gazdaság. A német gazdaság a zsidók nélkül is kitűnően érvényesül, sőt jobban, mint velük. A zsidók gazdasági jelentőségét hihetetlenül túlbecsülték. A nemzeti szocializmus megtörte a zsidóság hatalmát. Most a zsidóság maradvékait kell még kiküszöbölünk a gazdaságból.”

A nemzeti szocialista párt propaganda hálozata egész Németországot izzító röpcédulák milliói tömegét terjeszti a zsidók ellen. A Völkischer Beobachter követeli, hogy a röpiratokat minden német házbá bevigyék. Az egyik röpirat Frankfurter Dávid karikatúrát ábrázolja Gustloff holtteste mellett és a rajz alatt a következő szöveg szerepel: „Megölte, mert én zsidó vagyok.” Ez alatt pedig óriási betűkkel a következő felírás: „Rántásatok le a leplet a zsidók gyilkos módszeréről!”

Súlyos ítéletek „fajgyalazásért”

Berlin, december 19. A müncheni első kerületi bíróság három évi fegyházra ítélte egy fajgyalazással vádolt zsidót. A coburgi törvényszék ugyancsak három évi fegyházra és jogainak öt évre való felfüggesztésére ítélte

Figyelem hozzáértők!

Teljesen verseny nélkül áll ujszerű finomságánál és feltétlen 5 évi megbízhatóságánál fogva az új „PRIMEROS BRILLIANT EXTRA PRIMISSIMA” és az új „LUXUS SILKEN FINEST”. Győződjön meg róla Ön is.

egy huszonhét éves zsidó fiatalembert. A lapok ezenkívül számos ítéletet közölnek még fajgyalazási perekben, amelyek világosan mutatják, hogy felsőbb irányítás: a súlyosították a büntető eljárást az ilyen perekben.

Az UFA veszteségei

Berlin, december 19. Az UFA, a legnagyobb német filmkonszern közgyűlésén Hugenberg elnök, a volt miniszter és titkos tanácsos, kijelentette, hogy az UFA részvényeseinek ebben az évben is le kell mondaniuk az osztalékokról, miután a konszern külföldi üzletei a német-ellenes bojkott hatása alatt csak veszteségeket mutatnak fel és a belső nyereségeket ezen veszteségek fedezésére kell fordítaniuk.

Németország rohamosan fegyverkezik

Berlin, december 19. (Rador.) A Havas jelenti, hogy egész sorozat minap hozott in-

tézkedés szól amellett, hogy Németország sietteti a fegyverkezések menetét. A két éves katonai szolgálati idő lehetővé teszi a német hadsereg számára, hogy a jelen pillanatban 800.000 katonára felett rendelkezzen. Ezek közül 300.000 hosszabb időre szerződötten önkéntes. A tisztek rekrutálása nehézségekbe ütközik, ezért szüntették meg a középiskolák utolsó osztályát. A legnagyobb erőfeszítések azonban a Rajna-vidék újjászervezésére irányulnak, ahol több erődítményvonalat építenek, helyőrségeket állítanak fel és hadianyagot halmoznak fel. Habár a csapatmozdulatokat titokban tartják, mégis valószínű, hogy a Rajna-medencében összevont csapatok létszáma meghaladja a 120.000 embert, amennyit bevalóttak a március 9-i gesztus alkalmával, amikor is felmondták a versaillesi szerződés katonai maradvékait.

Legelegánsabb

francia és angol munkák, gyönyörű estélyi ruhák olcsón készülnek.

Királyné „Elite Divatszalon”-jában

Cluj, Str. Memorandului 5. szám. Az udvarban.

Zseniális trükkel három repülőgépet loptak el egy francia repülőtérről

Valószínűleg Spanyolországba vitték a gépeket

Párizs, december 19. A lopások történetében alighanem még páratlanul áll az a lopási kísérlet, ami ma a millauxi repülőtéren történt. Reggel kilenc órakor hat egyén jelent meg a repülőtér irodájában és igazolványokat mutattak fel, mely szerint ők az aveyroni repülőklub megbízottjai és a klub tulajdonát képező három repülőgépet jöttek ellenőrizni. A szolgálatot tevő tisztviselő engedélyezte, hogy a jövevények belépessenek a hangárokbá.

A hat jövevény azzal az indoklással, hogy kipróbálja a gépet, elhelyezkedett a volán mellett és a három gép hamarosan a levegőben szösz. A repülőtér személyzete ekkor megdöbbenve látta, hogy

a gépek teljes sebességgel indulnak el déli irányba.

Zseniális trükk történt a repülőtéren és valószínűleg tartják, hogy a lopást valamelyik spanyol kormány érdekében követték el és Spanyolországba vitték a gépeket.

Érdekes bonyodalmak egy oradeai kereskedőnél talált hamis csehekronások körül

Romániában van a hamis csehekronások pénzverdője? Özetbe vettek Ungváron egy oradeai kereskedőt

Oradea, december 19. (Az Uj Kelet tud.) Különös pénzhamisítási ügy foglalkoztatja a csehszlovák és román rendőrségeket. Ungváron néhány nappal ezelőtt őrizetbe vették Klein Dávid oradeai kereskedőt, a Sas passziban levő Bébé áruház tulajdonosát. A kereskedő táviratot akart feladni az ungvári postahivatalban és a tisztviselő megállapította, hogy a pénzek között hamis érmék is vannak. Azonnal értesítették a rendőrséget, mely vállaltára fogta Kleint, hogy honnan kapta a pénzt. Klein kijelentette, hogy Oradeáról azért utazott Ungvárra, hogy táviratot kapott édesanyjától, aki nagybeteg. Miután sürgősen kellett utaznia, két barátjától, Reich Adolf kereskedőtől és Weiszberger ortodox vendéglőstől kért pénzt. Reich 60 csehekronát, Weiszberger pedig 6 csehekronát adott kölcsön.

Honnán kapta Klein a pénzt?

Az ungvári rendőrség átiratára az oradeai rendőrség kiszállt a kereskedőnél és a vendéglősnél. Reich Adolf elmondotta, hogy felesége az elmúlt nyáron Csehszlovákiában volt és amikor hazakereszt, maradt még nála 40 csehekrona. A pénzt magánál tartotta egészen december 5-ig, amikor kölcsönadta jóbarátjának, Kleinnek, aki nagyon meg volt ijedve az anyjától kapott távirat miatt. Weiszberger elbeszélése már érdekesebb volt. Elmondotta, hogy nála étkezett két satumarei zsidó, akik, miután fogyaszt-

tottak, nem lévén náluk román pénz, hat csehekronát fizettek ki.

— Feltűnt nekem — mondotta Weiszberger —, hogy a koronák tul sárgák és pengetni, meg kaparni kezdtem azokat, a satumareiak azonban megnyugtattak, hogy a csehekronák között nincsen hamis. A biztonság kedvéért megkérdezte, hogy kiktől kapta a pénzt, mire az egyik kijelentette, hogy Haskel ben Ancselnek hívják.

Nincs Oradean a hamisító

A rendőrség házkutatást tartott a két ember lakásán és megállapította, hogy semmiesetre sem gyanúsíthatók hamisítással. Mind a ketten jönevű kereskedők és soha nem volt dolguk a rendőrséggel. Ezeknek alapján az oradeai rendőrség a felvett jegyzőkönyveket Ungvárra küldte át, azzal a megjegyzéssel, hogy a két ember minden gyanun felül áll és megtették a lépéseket a satumarei illetőségű két ember személyazonosságának megállapítására. Az oradeai rendőrség átiratára most a satumarei rendőrség is megkezdte a nyomozást az érdekes pénzhamisítási ügyben.

Ezalatt Klein Dávid az ungvári rendőrség foglya. A cseh rendőrség azért nem engedte eddig szabadon, mert hosszú heteken át tartó nyomozás óta ez az első eset, amikor az utóbbi időben nagymértékben terjedő hamispénzekkel valakit őrizetbe tudtak venni. Csehszlovákiában ugyanis az utóbbi időben

OE D I P E L-T-PIVER-PARIS

A francia divatszervezet legújabb alkotása: OEDIPE puder, kölnivíz és parfüm, a párizsi L. T. Piver gyár lényegesen sikerült készítményei. Ezeket a páratlan minőségű kreációkat az összes elegáns hölgyek kedvelik.

elterjedtek a hamis csehekronások és a rendőrségnek az a gyanuja, hogy azok külföldön készültek. Nem lehetetlen, hogy éppen Romániában találják meg a hamis csehekrona pénzverdőjét, mert itt az ezüst százások hamisításának olyan tradíciója van, hogy hasonló vállalkozás könnyen elképzelhető.

— Halálozás. Súlyos gyász érte dr. Balázs Endre ügyvédet, a cluji zsidó közélet vezető egyéniségét. Édesanyja, Hirsch Jozefa, szombat délután a cluji Zsidókörházban hosszas szenvedés után elhunyt. A nemes lelkületéről ismert uriaszony temetése vasárnap délután három órakor lesz az új neolog zsidó temetőben, Str. Radio 3. szám alatt.

— Tűz ütött ki ma délelőtt a Linda cukorkagyárban. A Goldis uca 4 szám alatti Linda cukorkagyárban ma délelőtt tűz ütött ki. A tüzet azonnal észrevették és értesítették a tűzoltóságot, amely Zachanescu kapitány vezényletével rögtön kivonult a helyszínre. Az oltási munkálatokat igen gyorsan végezték el és néhány perc múlva a tüzet teljesen elfojtották. A beindított nyomozás a tűz keletkezésének okát nem tudta megállapítani. A tűz keletkezési helye a tetőgerendák körül volt. A vállalat archivájának egyrésze odaégett. A gyár egymillió lejre volt biztosítva. A tűzkár mintegy tízezer lej.

— KKL-teadélután. A Cristal Palace igazgatósága ma, vasárnap délután a Keren Kajemeth javára műsoros teadélutánt rendez. A műsor keretében Fischbein Judit, Lázár Judit és Mózes Médi karikasztáncol, Fischbein Judit groteszk táncol, Székely Duci táncszámmal fog szerepelni. Eltekintve a nemes céltől, a KKL eddigi teadélutánjainak hangulata garancia arra, hogy a cluji zsidó ifjuság ezuttal is kitűnően fogja magát érezni.

— A Regal kávéház ma, vasárnap délután 1/2 5 órai kezdettel a Bné Jiszrael zsidó diákegyesület és a Haggibbor futballszakosztálya javára műsoros teadélutánt rendez. A rendezvényre a zsidó ifjuságot ezutott hívja meg a Regal kávéház igazgatósága.

— A francia kamara megszavazta a pénzügyminisztérium bizátszajavaslatát. Párizsból jelentik: A képviselőház tegnap éjjel folytatta a pénzügyminisztérium bizátszajavaslatának vitáját. Vincent Aurioi pénzügyminiszter nyilatkozata után a javaslatot elfogadták. Ennek értelmében 20.719 millió frank hitelt nyitnak a minisztériumnak.

— Székely Béla: Az antiszemizmus és története 380 lap. Tabor-kiadás 106 lej. Lepagenál, Cluj. Postán utánvétellel. Kérje a Tabor-kiadványok teljes jegyzékét.

Fritz Rosenfeld
Tirili ut-ja a világ körül

Pompás modern ifjusági könyv 153 lej helyett 58 lej Lepagenál Cluj. Postán utánvétellel. Kérjen teljes ifjusági, karácsonyi és Judaica jegyzékét Lepagenától Cluj.

Ilyenkor, k a németnyelv zás évadja ez szerep jut ki gözzel igyeke dusabb válas Az uj ném kimagasodik Roth-nak ho Beichte ein Nacht (Aller Az extravagv történet köv ma, a mozdú lye; ennek s tik meg a , üres pohár s csipett embe történet egy tének tudatá történetek n egybe. A hóse tö herceg az ap és egy Krop kegy fillérje mészetesen valahol a b

A fájd

— Ugy bírom! — Szer fájdalmak Carmol-*) Carm hülések, g láz ellen. gyógyszer

Kényszerhel söt az agen ebbe az iré colja ikerte való ördög gyar a nev jegyén. Erd Busás vérd udvar mell szédsága, k kossága s sem hiányo keményökh nyedhátu már, köztö lovból, aki tikust ápo a nemessé körül. Amit Ro csihol, az ban mozo Helmutt (Európa-V got rajzol muzsikuss ennek az Menekülni lesznek, a hreket. H hazatérhet éhségtől, s amit ki vernei ted a náci e

UJ NÉMET REGÉNYEK

Ilyenkor, karácsony táján, dagályt mutat a németnyelvű könyvtérrel. Az ajándékozás évadja ez és az ajándékok sorában nagy szerep jut ki a könyvnek. A kiadók teljes gözzel igyekeznek tehát azon, hogy minél dúsabb választékot nyújtsanak.

Az új német regények tömegéből messzi kimagasodik a Hiób költőjének, Joseph Roth-nak hosszú és különös című műve: *Beichte eines Mörders erzahlt in einer Nacht* (Allert de Lange, Amsterdam adta ki.) Az extravagáns cím mögött extravagáns történet következik. Egy párizsi orosz kocsmá, a mozdulatlan órájú Tari Bari a színlégy; ennek snapszögözü hangulatában született meg a „gyilkos” vallomása. Rengeteg üres pohár szegélyezi és ehhez képest a besüppedt ember ríktó színeiben egy. Ochrantörténet egyébként és Roth a maga művészetének tudatában nem átalja, hogy az efféle történetek megszokott rekvizitumaiból rójja egybe.

A hőse törvénytelen gyermek, Kropotkin herceg az apja. Hogy is adná egy hercegen és egy Kropotkinon alól! Nem éri be az apai kegy fillérjeivel, az egész kellene neki. Természetesen kirepül az „apai” kastélyból és valahol a börtön pitvarában ér partot.

második részét, pompásan van elbeszélve és lélekzefojtóan érdekes.

Az Uj Kelet november 29-i számában részletes riport mutatta be Ludwig Renn kapitányt, aki most Spanyolországban harcol a náci ellen. Az ő regénye, igazából krónikája a *Ver grossen Wandlungen*, mely a zürichi *Oprecht*nél jelent meg. A nagypolitikai eseményei és az egyének keserves sorsa a náci-öklök, a náci ármánykodások és aljasságok nyomása alatt a tartalma. A Hitler uralomra lopakodásától, a parlament felgyújtásán keresztül, a Lübbe-ügy tárgyalásáig, majd a hirhedeit június 30. gyilkosság-sorozatáig; mind-mind felvillan benne egy-egy mestéri tömörséggel megrajzolt képben. A gyújtótábor pap és zsidónyuzó szadizmusai nyilvánvalóan egyéni élmény alapján íródtak, hiszen Renn maga is a Hitlerék foglya volt néhány éven keresztül. De míg a regény nyugalmazott katonatisztjét az öngyilkosságba sodorja a kétségbeesés és az utálat, amit a mai Németország kivált belőle, Renn — az Uj Kelet riportjából tudjuk — töretlenül került ki a Hitler poklából és a spanyol harc mellett ez a regény is biztos jele a testi-lelki épségének, az akaraterejének.

Szintén Oprecht adta ki Weiskopf *Die Versuchung* című és Claire Lepère, *Zwischenspiel* című regényét. Mind a kettőnek a mai Németország, recte Hitlerország a témája, a megrajzolás módja viszont az írójuk különböző egyéniségéhez képest erősen különböző. Weiskopf már 1931-ben kezdte, a munkanélküliség erkölcsrontó, lélekölő hatásainál, amelyekből aztán a Hitler zsoldosbandája kisarjadt. Lepère viszont egész a háboru idejéig nyomul vissza, hőse a világháboru eseményei között edződik a pacifizmus és a humanizmus harcosává. De korábban is fejezi be, ez a derék békebarát már a rémuralom első napjaiban kénytelen odébbállani. Külföldre menekül — Csehország az első stációja és egy pillanatra felkísért a prágai zsidó temető és a zsidó muzeum képe — hogy tovább folytassa, amit már otthon megkezdett: a harcot egy szabadabb és boldogabb emberiségért. A Weiskopf regényének hősnője viszont otthon harcol, földalatti aknamunkát vállal a Hitler uralom ellen; az SA-ba sodródott férje révén nagyobb lehetőségei vannak, mint azoknak, akiket az új rezsim elenségeként ismert és nyilvántart.

Mindkét regényben ott a zsidó és mind a kettő egy-egy zsidó orvos képében állítja elébünk a zsidó fejmunkás nemes és nemesítő tevékenységét. És mind a kettő fájdalomosan megsírja azt a rombolást, amit a náciizmus a zsidókon keresztül az emberi eszmén végzett.

(t. i.)

A fájdalmak kifárasztják a vizet

— Ugy fáj a derekam, hogy már alig bírom!

— Szeretne hamar megszabadulni a fájdalmaktól? Dörzsölje be a helyét **Carmol-lal!**

*) **Carmol** a legjobb bedörzsölőszer meg-hülések, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen. Ára üvegenként 22 lej. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Kényszerhelyzetében vállalja a rendőrkém, sőt az agent provocateur szerepét. Aki pedig ebbe az irányba tereli, ebbe a fertőbe hurcolja ikertestvére a Molnár Ferenc hajdánvaló Ördögének. Talán ezért van, hogy magyar a neve és budapesti cím szerepel a névjegyén. Erősen zürzavaros élet következik. Busás vérdíjak, nagyuri élet, beosztás a cári udvar mellé, ballett, nagyhercegek tözomszedsága, majd Párizs és a végzetes, a gyilkosságba sodró szerelem. Persze a zsidók sem hiányoznak a Roth regényéből. Odessza keményöklű kikötőmunkásai, cingár és görnyedthátú aranyművesei és néhány forradalmár, közöttük Channa Lea Rifkin Radzivilovból, aki béna öccsét, a zseniális matematikust ápolgatja, s akinek törekeny testét a nemesség, a mártíromság glóriája veszi körül.

Amit Roth ebből a sablonos történetből kicsíhol, az igazi költészet legmagasabb régióban mozog.

Helmut Groth regénye, *Kamerad Peter* (Europa-Verlag, Zürich) a mai Németországot rajzolja meg egy éjjeli portássá letört muzsikusként és férfias, okos feleségének, ennek az igazi élettársnak sorsán keresztül. Menekülniük kell, az országutak vándorai lesznek, akik reszkető lélekkel lesik a hazai híreket. Hátha változás történik végre és hazatérhetnek? Közben persze szárnyal az éhségtől, a nyomortól felgyújtott fantáziájuk, s amit kitermel: egy magányos sziget jules-verne-i technikája, hatalmas bosszuhadjárat a náci ellen. Ez az álom teszi ki a regény

Ajándék évkönyv-naptárat ad az Uj Kelet előfizetőinek

A polgári ujév alkalmával az Uj Kelet szerkesztősége és kiadóhivatala ajándéknaptárral kíván kedveskedni olvasóinak. Az Uj Kelet évkönyvnaptára rendkívül gazdag és változatos tartalommal fog megjelenni közel 200 oldalon. A tartalmi rész a szorosabban vett naptáranyagot, valamint a naptári és egyéb tudnivalókat kívül a zsidó és a világ-irodalom gyöngyszemeit foglalja magába, amely hosszú időre rendkívül élvezetes olvasnivalóvá látja el az Uj Kelet előfizetőit. A szövegrészen kívül művészi kiállítású mélynyomások illusztrációs rész is gazdagítja a naptár tartalmát, amelyben az év aktuális eseményei vonulnak fel a legkitünőbb fotoreportok alakjában.

A rendkívül gazdag és változatos tartalmu évkönyvnaptárt az Uj Kelet minden olyan előfizetője megkapja, aki 1936. december 31-ével nincsen hátralékban az Uj Kelet előfizetési díjával. A naptárt díjmentesen adjuk előfizetőinknek, csupán ke-

zelési díj és portaköltség fejében számítunk fel 10 lejt.

Felkérjük mindazon előfizetőinket, akik igényt tartanak ezen évkönyvnaptárra, hogy legkésőbb december 25-ig jelentsék be kiadóhivatalunknál igényüket.

egyben mellékeljenek 10 lejt levélbélyegben a kezelési díj és portaköltség fedezésére.

Aki előfizetési díjával hátralékban van, kérjük, hogy egyidejűleg a hátralékos előfizetési díjat is juttassa el hozzánk, mert csak azon előfizetőinknek küldhetjük meg az ajándéknaptárt, akiknek előfizetési díja az év végéig rendezve van. Ugyancsak nem fogjuk figyelembe vehetni a december 25-e után beérkező igényléseket, mert a nagy előállítási költségekre való tekintettel csak annyi példányszámot nyomunk ki a naptárból, ahány jogos igénylés hozzánk addig az időpontig beérkezik.

„Mi teremtettük a lengyel ipart és kereskedelmet, de azért bennünket akarnak kikergetni!”

mondotta dr. Schorr varsói főrabbi a lengyel szenátusban

Varsó, december 19. A lengyel szenátus tegnapi ülése a lengyelországi zsidókérdés tárgyában állott. Szelwinski szenátor indította meg a vitát azzal a kijelentéssel, hogy a legtöbb antiszemita zavargások kapcsán tul sokat beszélnek a nemzeti radikálisok közül álló forradalmárról. Süsser asszony szenátor elmondotta, hogy a véres antiszemita kilengések alkalmával egy lelkész, a teológia egyik tanára megjelent az egyetem épületében, hogy „megnyugtassa” a diákifjúságot és „megnyugtató” gyanánt a „zsidó kommunizmusról” tartott beszédet a diákoknak.

Az egész papság — mondotta — a reakcióval tart és úgy látszik, egy Torquemadara vágyik. Összeszorul a szívünk, amikor látjuk a lengyel lélek pusztulását és a középkori szellem betörését a mi életünkbe.

Zbierski kormánypartii szenátor azzal

kezde beszédét, hogy „reális és praktikus programot” akar előterjeszteni a „lengyelországi zsidókérdés” megoldására. A továbbiak során kifejtette, hogy a zsidó „evakuálás”-nak nem szabad izgató jelszóvá fajúlnia, hanem felelősségteljes, reális program szerves részének kell lennie. A zsidók kiküszöbölése az egész nép következetes erőfeszítése útján kell hogy haladjon.

Ki kell és ki lehet küszöbölni a zsidókat — mondotta —, de csak céltudatos munkával. Az új alkotmány lehetőséget nyújt arra, hogy ilyen uton oldják meg a lengyelországi zsidókérdést.

Ezután prof. dr. Mose Schorr varsói főrabbi emelkedett szólásra és többek között a következőket mondotta:

— Két valóság létezik Lengyelországban; az egyik az összesség, a másik speciálisan a zsidók számára. Minden vonalon két mértékkel mérnek, a gazdasági, a kulturális,

sőt a tisztán emberi együttélésben is. A zsidókérdésben egyetlen jelszó létezik csupán: kiirtás, evakuálás. Zbierski szenátor erre „szelid” formulát ad: kiküszöbölni Lengyelországból az összes zsidókat, de fokozatosan. A hivatalnoki állások kapuit már régen elzárták előlünk, most a szabadpályákról is kizsorigatnak minket.

— Hová, hová menjünk?

— Mélységes gonddal és nyugtalansággal tekintünk a mi ifjuságunkra, amelyet megfosztanak nemcsak a munka, hanem a tanulási jogától is.

A lengyelországi kereskedelem és ipar a mi művünk, de azért bennünket kergetnek ki!

A kiirtási törekvés most már a kisiparunk ellen is hatékonyan érvényesül. A bíróságok nem védenek meg bennünket életünk és vagyonunk veszélyeztetésétől, ablakaink betöréstől és emberi lelkünk megsértésétől sem. Az antiszemita sajtó büntetlekre teremt atmoszférát. A kormány türi ezt az izgatást. És ezért a zavargások, amelyek az állam alapjait rendítik meg.

Miért nem követik a dán kormány példáját, amely egyáltalán betiltotta az antiszemita rágalmakat?

Mélyen hiszek Lengyelország erkölcsi erejében.

Az összes polgárok egyesítése Lengyelország megvédésére és erősítésére akkor fog bekövetkezni, amikor ténylegesen megvalósítják az összes polgárok egyenlőségét a törvény előtt és Lengyelország alkotmányja nem lesz csupán szép jelszó a papíron.

— Ügyvédeknek nélkülözhetetlen az „Indexul Legilor” néven megjelent törvénycím-tár új kiadása, amely az 1918 évtől mindmáig megjelent törvények és rendeletek szabatos, részletes és áttekinthető felsorolását tartalmazza, szakminisztériumokra felosztva és betűsoros tárgymutatóval ellátva. Ára, utánvétellel is 120 lej. Megrendelhető szerzőnél: dr. Rösler Viktor, Cluj St.- Vasile Goldis 20. c.

20 százalék kedvezmény

CLUJ, Piata Unirii No. 21

női kabátokból!

Legujabb szövetkülönlegességek!

Óriási választék női, férfi- és gyermekkabátokban!

MASSLER

Méretszabóság!!

Legujabb szövetkülönlegességek!

Óriási választék női, férfi- és gyermekkabátokban!

NATHAN BISTRITZKI

— A transylvániai cionista konferencia vendégének portréja —

Néhány esztendővel ezelőtt héber történelmi regény jelent meg a palesztinai könyvpiacra. Szerzője: A. Kabak. A portugáliai keresztieshadjáratok idejéből való marrannus zsidók álmissiásának, Sabbatáj Cvi és Slomo Molcho életét és környezetét rajzolja meg regényes formában a neves palesztinai héber író. Az „Ohél” hónapokig játszotta Stefan Zweig „Jeremiás”-át. Ez év áprilisában pedig a palesztinai gyökerű Náthán Bistrizki Sabbatáj Cviről szóló drámáját mutatta be a szocialista munkásszervezet színháza.

Palesztina földjén békésen virulnak egymás mellett a legparadoxálisabb gazdasági és társadalmi életformák — a történelmi szintézisek hazája ez. A szocialista munkásszervezetekben Elijahúról és Eszajásról, az egyenlőség és pacifizmus izzószavú agitátoráról álmodnak a munkások. Eszajásról, aki pompás héber nyelven mondta szemébe a zsidó papoknak és vezéreknek, hogy ők a „borivás hősei, kizsákmányolói a küzködő zsidó szegényeknek...” Orosz, lengyel és német zsidó munkások az álmissiásról szöveget írtak a Biblia földjén. Sabbatáj Cviről, akit a földalatti marrannusok sóvárgó cionista vágya lendített a történelem színpadára. Ez a fanatikus ember maga is elhítte kiváltságosságát és hitt a küldetésében. Elbukott. A történelem álmissiásnak cmezi. De kétségtelen, hogy a zsidó lélek mélyében fogant messiánizmusa. A megváltás és a szabadság tüze szította.

A történelmet megcáfolta az idő.

A Biblia földjén az álmissiásnak címezett zsidóról szöveg írt. A palesztinai munkások zseniális és ihletett mesemondója — Nathan Bistrizki — róla írt drámát. A végzetes sorsu, rajongó lelkű szédelőgörl.

Arabbal, angollal és az egész világgal harcban állva, tudják a palesztinai munkások, hogy népiük történelmét kovácsolják. Az Eufratesz-menti ország legendás és mitológikus levegőjében, a történelem lapjain keres igazolást és példát a zsidó lélek. Így találkozik a szocialista, országépítő munkás Jeremiással és Sabbatáj Cvirrel. Mert mindig erről van szó: a zsidó nép megváltásáról. Országépítésről.

Bistrizki első regénye (Napok és éjszakák) a Máról szól. A Gilboa hegye alatt csodahivők vetették meg lábukat. Izrael feltámadásáról regéltek és — hittek benne. Mindenben, amit hirdettek: hittek. Az elspekulált, absztrakción csiszolt zsidó lélek mélyén megmaradt érintetlenül a keleti hit.

A kisérletről, ami a beduinok belladijázó kiséréte mellett folyik, csak szuperlatívuszokban lehet beszélni. A Biblia nyelvén írott regény, amellyel Bistrizki bemutatkozott, szaggatott összefoglalása az éposznak, melynek sorait az orosz gettó fiai írják.

30 százalékos megalkarítást eszközöl,
ha női és leányka, valamint szövet-szükségleteit az ujonnan megnyitott „FEMINA”
áruházban szerzi be. CLUJ, Str. Memorandului 1.

Minden vevő ajándékokat kap
! ? Sensatio ! ?
Rozsdás, ócska, vesevesszőköt be-cseréljük
Ujezusi
(alpaca) evőeszközre.
Moskovits & Co. Cluj,
főpostával szemben. Üveg, porcellán és konyhafelszerelési cikkekben dus választék és legolcsóbb árak

Grienberg, a költő így kiált fel, amikor fölük dalol:

„Oh mennyi a költő ebben a regimentben!
Költők, kik soha igaz verset nem írtak,
Csupán az Idő könyvébe írták be nevüket...”

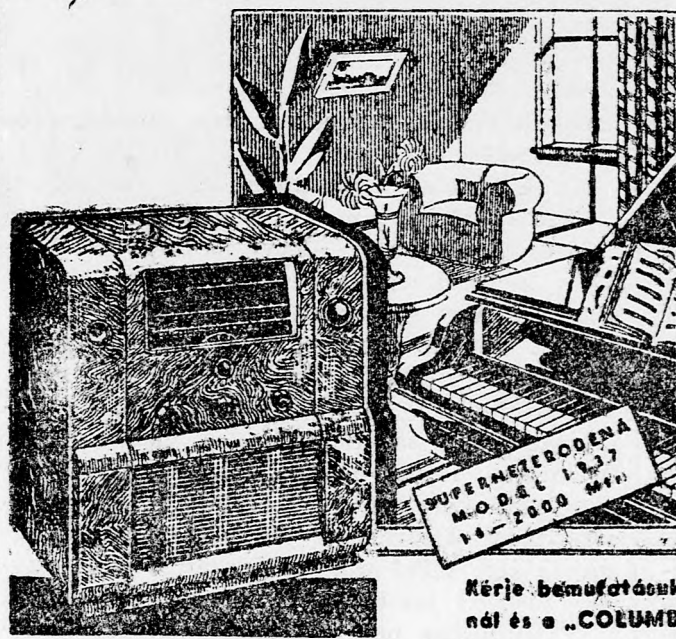
Bistrizki regénye kétségbeesett próbálkozás, hogy párhuzamot találjon a multban és magyarázatot arra, amit a zsidó munkások a népről tesznek. Magyarázatot a chalucok csökönös hitére, hogy az igazságot keresik a földön, ahonnan a hiten alapuló viszonylagos igazság indult el. Érezzük hogy ujjong a költő, amikor megtalálja a történelmi párhuzamot Sabbatáj Cvirben, aki ha hazug, ha igaz — megváltó volt, kétségtelen, hogy az igazságot akarta.

Ez a magyarázata annak, hogy Bistrizki, aki a palesztinai országépítő lelkületét vetíti elének, a történelemben keres a chalucok életére példát. A mult és a jelen szintézisét kutatja.

Ukrajnában, 1897-ben született. Orosz gimnáziumot végzett. 14 éves korában Palesztinába ment. A háboru alatt visszatért Oroszországba, ahol cionista publicisztikai munkásságot fejtett ki. Nemsokára visszatért Palesztinába. Azóta ott él.

A palesztinai zsidó munkásság szellemi vezére. Lelkesednek érte. Ha valamelyik

Az Ön otthonának kellemes hangulatához

semmi sem hiányzik, csak egy..

Marconi
vagy
Columbia

Rádió készülék

Ezek a készülékek a technika legújabb vívmányaitól vannak felszerelve; az új készülékek a végtelenségig tiszták és természetesen olcsóak, hogy a legnagyobb igényű vevőket is teljesen kielégítsék.

Kérje bemutatóinkat minden városban megbízott viszonteladóinktól. Ad és a „COLUMBIA” S. A. R. cégnél, Bucuresti, Cal. Victoriei No. 48. TELEFON: Timisoara. Cluj, Cernăuți.

zsidó kolónián megjelenik, a chalucok a népszerű órádalt éneklék:

„Eljen Bistrizki és a hora,
Nem a tangó, nem a simmy,
Csak a hora, csak Bistrizki,
Eljen Bistrizki és a hora...”

Egyéniségét az ország iránti rajongás hatja át. Előtte nőttek ki a földből a gallileai és sároni kibucok. Írásaiból az épülő ország ősi zenéje csendül ki.

Bistrizki a mult és jövő szintetizálója. De lelkéből a palesztinai zsidó jelen sugárzik felénk.
Adler Hubert

SPORT

Ujabb reformok előtt a román labdarugósport

Cluj, december 19. (Az Uj Kelet tud.) Románia labdarugó bajnokságának izgalmai lecsillapodásával egyidejűleg egy szövetségi szervekben, mint a szakajtóban megkezdődtek a pihenő időben egyébként aktuális tervezetek. Ezek között első helyen áll az a terv, amely szerint a Nemzeti Bajnokság A) és B) csoportjainak mai összetételén változtatni kívánunk.

A Nemzeti Bajnokság B) csoportjai változásának tervéről már hírt adtunk. Arról van szó, hogy maga Luchide, a Labdarugószövetség főtitkára ambicionálja, hogy a jövő évre a két csoport helyett csak egy csoport legyen részt a B) liga bajnokságában. Ujabbban azonban a terv kiszélesedett. Most már az is nyilvánosságra került, hogy a Nemzeti Bajnokság A) csoportjának mezőnyét a mai 12-ről 14-re kívánják felemelni.

A reformtervek ezideig csak mint száraz tervek merültek fel, minden indoklás nélkül. A helyzetet figyelve azonban, ami az A) csoport létszámemelését illeti, ennek indoka igen átlátszó. A bajnoki rangsor két utolsó helyezettje, az új rendszer értelmében, minden további nélkül kiesik és ezek

helyett a két B) csoport bajnoka jön be. Minthogy azonban a rangsor utolsó helyén az Unirea Tricolor áll, ezenkívül pedig a Juventus sem néz olyan jövő elé, amely biztosítaná a feljutást, a kiesési zónából elkerül, bucaresti sportkörök már most gondoskodni kívánnak olyan megoldásról, hogy az esetleg utolsó helyre kerülő két fővárosi együttest az első ligában bentartsák, illetve kiesésüket megakadályozzák.

Annál nagyobb bizonytalanság veszi körül a mai B) liga csoportokon változtatni akaró tervek. Kétségtelen ugyanis, hogy a mai beosztás, ha vannak is hibái, aránylag megfelel a kívánalmaknak. Hogy mi indokolná tehát a két csoport megszüntetését és ezek helyett egynek az életre hívását, milyen normák szerint történne ez és főleg mi célból, olyan kérdések, amelyek még tisztázásra várnak.

Kétségtelen, hogy mindkét terv van olyan súlyos horderejű, hogy a román sportközvélemény joggal várja a kérdések idejében való feltárását és alapos megvitatásának lehetővételét. Alighanem azonban erre a közeljövőben sor fog kerülni, mint ahogy Luchide főtitkár a közeli napokra ígér.

A tervek részletes indokainak nyilvánosságra hozatalát.

Mielőtt tehát a reformok ügyében állást foglalnánk, várjuk be a hivatalos indoklást. Ezután természetesen a kérdésekre visszatérünk.

Gain megvált az Universitáteatól? A Gazeta Sporturilorból vesszük a hírt, hogy a Venus és Universitatea között tárgyalások folynak Gain, az Universitatea jökepeségű középfedezete átadása ügyében. Eszerint Gain hajlandó is volna a Venusba átmenni, az Universitatea sincs kifogása a játékos távozására ellen, mindössze az anyagiak tekintetében vannak még a két egyesület között akadályok, amelyek azonban sikerrel kőcsögetnek. A hír valódságát illetőleg nem volt alkalmunk autentikus választ kapni, azonban nem mulaszthatjuk el azon véleményünk kifejezését adni, hogy a nehezen formába lendült egyetemi labdarugócsapatnak és vezetőségének aligha lehet érdeke az együtttest olyan oszlopától megfosztani, mint Gain. Ha az egyetemi csapat vezetősége a tervvel valóban komolyan foglalkozik, súlyos hibát követ el, mert nemcsak az egyesületnek, de a város labdarugósportjának is árt. Szeretnénk hinni, hogy az U nemrégén választott vezetősége a sportszemponctokat — amint az eddigi vezetők is — az anyagi előnyök fölé tudják helyezni.

A bucaresti labdarugóbirók alaposan kihasználják a pihenési időt: futballoznak. Az utóbbi időkben két mérkőzést játszottak, vasárnap a harmadikat játsszák egyik bucaresti kisegyesület ellen. A bucaresti labdarugóbirók igyekezetét kétségtelenül tisztelni kell, hivatásuknak azonban jobban megfelelné, ha a pihenési időt — tanulással tölték. Mert a mérkőzéseken a játékezetőknek vegeredményben mégis bíraskodni és nem játszani kell tudni...

Mihalescu, a Venus játékos, tárgyalásokat folytat az egyesületből való kilépése ügyében. A bucaresti játékos két egyesület verseng: a DUG és a baia marei Phoenix. A klubcsere körül fontos szerepet játszik az a körülmény, hogy Mihalescu új egyesületében azonnali játékezető nyerne, mint hogy nem ugyanabban a kategóriában játszana.

Pihen a Ripensia. Timisoaráról jelentik: A Ripensia vezetősége az összes játékosokat szabadságra küldte. A timisoarai profik január 1-én kezdik meg az edzést — egyelőre tornateremben.

Kiosztották a Nemzeti Bajnokság alapját. A Nemzeti Bajnokság Bizottsága tegnapi ülésén szétosztotta az egyesületek segélyalapját. Az alapból a következő összegeket kapják a NB csapatok: CFR, Venus 8000 lej, Ripensia, AMTE 10.000 lej, CAO 18.000 lej, Victoria, Gloria 19.000 lej, Chinezul, Juventus 20.000 lej, Unirea Tricolor 21.000 lej, Crisana 22.600 lej, Universitatea 25.000 lej.

Kovács György képiállítása

A Minerva kiállítási termében nyílt meg Kovács György festőművész ezidei tárlata, melyen legutóbbi műveit állította ki. Élénk ragyogású színek, a nagybányai tájak ismert koloritja tárul élénk és képekben, melyek a szolid polgári ízlést felettébb kielégítik. Ugy a tájképek, mint a figurális festmények nagy gondtal és hangulati egységgel vannak megfestve. Derűlátás és életszeretet vezette a festő ecsetjét, amikor e képeket komponálta s tehetsége legjavát vitte bele megalkotásukba. Különösen cigányportréi tetszetősek, de korai impresszionista modorban festett tájképei is élénk hatást tesznek a szemlélőre.

A tárlat máris nagy látogatottságnak örvend s az érdeklődés remélhetőleg fokozódni fog. A kiállítás egész napon át nyitva van és belépődíj nélkül megtekinthető.

SZEP LAKÁS. BOLDOGSÁG.
nézze meg
SZEKELY és IRETI
bütorgyár r.t.
állandó kiállítását

BUCURESTI TGMUREŞ
Trache 108-109
HIVÁNSÁGÁRA KIVÜLDÖZŐ MEGH-ZOTTUNHAT EREDETI RAJZAINIVAL

WIZO A zsidó Asszony

HIVATALOS LAPJA

C. KLITZEL

Rachél az ōrsőn

(A zavargások napjaiból)

...és miért van rajtad a vastag kabát? Hisz oly meleg van.

Rachél begombolja a kabátját. A szabásáról látni, hogy régi katonakabát; ki tudja, melyik chávér hordta a világháboruban és ki tudja, melyik lövészárokban, milyen drót-akadályokon hasadt meg helyenként a szövete? Most a kvuca asszonyai hordják, éjjel, mikor őrt állnak a viztoronyban.

— Igen, drágám, itt lent meleg van, de odafönt a toronyban nagyon hideg szél fúj. S most aludnod kell kicsi Rifka. Ha arra gondolsz, hogy nem alszol, akkor hogy tudok figyelni? Aludj szépen...

A gyerek reá néz: Imá, — kérü — apa hol van? Egész éjjel egyedül leszek?

Rachél könnyü sóhajt nyom el magában: — Apa egész nap dolgozott és most nagyon fáradt... De az istállóban kell aludnia, a lovaknál. Hátha jönnek az arabok. Tudod, mit kell csinálni, ha elkezdenek lövöldözni?

Most pedig aludj, hogy Imá jól tudjon figyelni. A kislány csendesen lefekszik. Rachél lehajol, megcsókolja; aztán gyorsan kimegy a szobából.

A konyhából forró kávét nyújtanak neki egy termoszban. Utánna átvág az udvaron, a barakkok között megy a viztorony felé. Olyan csend és sötétség van mindennütt, mintha ki volna halva a kvuca. Önkéntlenül is csendesen kuszlik fel a vaslétrán és igyekszik nem felébredni; még most is szédül, ha meglátja a tartály hatalmas vastömeget, a feje fölött. Végre elérte a felületet és a homokszáktorlasz egyik keskeny résén sikerült feltornászni magát a torony lapos tetejére.

— Sálom, Rachél! — szól egy hang és egy emberi test válik ki a sötétből.

— Sálom, Mirjám! Van valami újság?

— Semmi. Ma éjjel nagyon sötét van. Ott azemben a beduin táborból egy félórával ez előtt valami kutyaugatást hallottam. Jó lesz óvatosnak lenni.

Atadja Rachélnek a messzelátót és a nehéz világtó pisztolyt s hozzá három „vörös fény” patronát. Aztán hang nélkül eltűnik a résen a homokszákok között. Rachél kihajol a korláton. Utána szeretne szólni: „Nézd majd meg, mit csinál Rivká!” De hiszen Mirjámnak is van két gyermeke, akiket nem látott egész nap és reggel 5-kor már munkába kell állania...

A kerek tető közepén könnyed lábnyomással bármely irányba forgatható, primitív forgószék-féle áll. Aki ide ül, kényelmesen figyelheti az egész környéket. A támlán fejhallgató és egy mezei telefon mikrofonja van. A jobb karján egy csengő gombja. Rachél a fejére nyomja a hallgatót és megszólaltatja a csengőt.

— Má jés? — kérü Mose. Most ő van szolgálatban a telefonnál.

— Itt Rachél beszél. Most váltottam le Mirjámot. Próbáld ki a csengőt.

A csengő szél. Rendben van minden. Rachél leül a székre és maga mellé teszi a rakéta pisztolyt. Figyel...

Nagy sötétség és csend uralkodik. A hegyek között vijjogva süvit a szél. A hold csak reggel felé jön majd fel; a bársonyfekete égbolton csak néhány csillag gyenge fényje pislikol. Rachél lassan forgatja a széket. Messzelátóval kémleli végig az őrizetere bizott vidéket. Nem lát semmit, csak többé-kevésbé sötét árnyakat. De Rachél ismeri mindegyiket. Ott a nagy elmosódott terület: a faiskola. Ott, ahol az ültetvény a mezei uthoz ér, van a két tel-avivi gaffir. Ott jobbra, az a fehér folt: a kutyaház; mellette áll Ruben, mindössze 17 éves. Egy éve jött csak a német ifjúsági állíjával. Mellette van a szilaj, Kaukázusból idekerült Malká. Semmi pénzért sem cserélné fel régimódi, ezüstvetéti pisztolyát egy modern fegyverrel. Balra, az a sötét derékszög: az istálló; ott alszik most Slomo, az ő bachurja. Fáradt lehet, mert ma tíz órát ült az aratógépen. Slomo úgy alszik, mint egy medve, de az első nyugtalanabb zajra fel fog ugrani és mély hang-

ján fogja csillapítani a toporzékoló lovakat. Szemben áll a gyerekház. Csak egyszerű fa-barakk, de három oldalról fedezik a kvuca barakkjai és a negyedik oldalára homokszálfalat építettek. Ezen nem hatol át a golyó.

A csecsemők a gyerekházban alusznak s ha lövöldözés van, a nagyobbakat is oda viszik. Az első lövésnél, Szára, az óvónő végigszalad a barakkokon és elvezeti a gyerekeket a biztos fedezékbe... Rivkát is így viszi majd. Önkéntlenül is a saját barakkja felé néz. „A legmesszebb fekszik...” ötlük eszébe... „Rivkának van a leghosszabb utja a biztonságig...” — Egy erőteljes lökessel megfordítja a széket: elég volt! Nem azért küldtek ide, hogy a barakkokat és a gyermekházat nézzem, hanem a hegyet és a beduin tábor tartam szemmel, ahonnan most valami bolond kutyaugatás hallatszik.

Négy órát tart az őrsége. Négy óras feszült figyelem és idegmegegrötölés. Lehet, hogy ez az erőmegfeszítés teljesen fölösleges. Lehet, hogy ott lent az arab faluban és a beduin táborban elhatározták, hogy ma éjjel lövöldözés helyett horkolni fognak. Mindenestre értelmetlen dolog ezen a sötét éjjelen a hegylécet figyelni messzelátóval. Még teliholdnál sem nagyon lehet felismerni őket. De hát hiába, ez a feladata. A toronyban lévő ōrnek meg kell állapítani a fellobbanó puskatűzekből, hogy hány támadó van, hol vannak és hogy közelednek-e a kvucahoz.

Rachél ül a forgószéken; a csillagok lassan vándorolnak a feje fölött, a szél cibálja az ócska katonakabátot... az idő szája. Most megfogta magát, hogy egy pillanatra bezárta a szemét. Ijedten kap a termosztól: egy erős kává újra felélenkíti. Ebben a percben dörölnék el az első lövések...

Most már teljesen éber Rachél. S miközben lenn már a kvuca somérai válaszolnak is a lövésekre, a felébrésztett kvuca megteszi az óvintézkedéseket, Rachél iázasan kutatja végig a terepet a messzelátóval. — A csengő berreg, Rachél már is adja le a jelentést: „Tíz, vagy tizenkét fegyveres az országoton, körülbelül négy minden csoportban; a csoportok körülbelül ötven méter távolságra egymástól, a középső csoport a csúrral szemben.”

— Jó, figyeld, hogy még jönnek-e és hogy nem-e közelednek.

De az arabok az első lövések után abba hagyták a tüzelést. Lentről felhallatszik az ismerő zaj: ajtócsapkodások, a chávérok futólépései, amint sietnek az őrheiyükre... egy pillanatra, mintha Slomo mély hangját is hallaná, amint megnyugtatólag beszél a lovakhoz.

Egy gyermek sir. Egy azok közül a gyermekek közül, akiket Sára átvissz a védett gyermekházba. Talán... talán Rivká... Szerencse, hogy most nem lőnek.

Egy félórája ül már a széken, mozdulatlanul, tekintetét befurja a feneketlen éjbe, néha-néha pár szót sug a kagylóba. A támadók sokasodnak, már vagy ötvenen vannak és a kvucának csak 16 fegyve-e van. Abból is csak 11-et lehet kifogástalannak mondani. Most indult el egy erőteljes arab sortűz, amire csak szórványosan válaszolnak a kvuca fegyverei. Rachél szeméitől és éberségétől függ most, hogy célba találjanak. Az ellenség nem változtatja a helyét és Rachél gondolatai újra elkalandoznak: Vajjon mi van lent? Nem sebesült meg senki? És Rivká bent van vajjon a gyermekházban?

Ujra puskaropogás. Lent futkosnak az emberek. Ugy látszik valakit eltaláltak. Itt ül ő, 600 méterre ettől a kis világtól, amelyhez hozzátartozik egész szívével, amelyhez minden öröme fűződik, életének értelme... s most ott lent meghal valaki. Azt sem tudja, kicsoda. Ellenállhatatlan vágy fogja el, hogy bekiáltson a kagylóba: Mi van lent? Mi van Rivkával és Slomóval? Egyik sem sebesült meg? De nem azért van itt, hogy kérdésekkel ostromolja a szolgálatost, hanem, hogy jelentéseket küldjön. S miközben egyre szaporábban adja le a jelentéseket, agya lázasan

Az elismerő levelek EZREI, a világ minden tájékáról BIZONYÍTJÁK A TOGAL KIVÁLÓSÁGÁT

minden más hasonló készítményekkel szemben A KLINIKÁK és orvosok tömege elismeri a TOGAL hatékonyságát a REUMA, HÜLES stb. gyógyítása terén. TOGAL több mint „csak” csillapítószér. A REUMAT és a NEURALGIÁT gyógyítja és óvja a GRIPPETÖL.

Uj a praktikus csomagolás, a kis alumíniumdoboz, 3 tablettával. Elegendő, hogy megszabadítsa a migréntől neuralgiától és a fejfájástól. Ezt a csomagolást jutányosan 10 leiert kaphatja meg.

működik: Mi lehet lent, hogy Mose nem ad le semmi féle rendelkezést?

Végre egy hangot hall a kagylóban: Kétszer vörösfényt! Rachél két kezére emeli a nehéz kétlövetű rakéta pisztolyt s megnyomja a ravaszt. A lövés ereje majd a földhöz vágja, sipolása valóságilag megsüketíti. Felne-z a bíbor csillagok esőben uszó égre s már el is sül a második rakéta.

Az arabok nagyon jól tudják, mit jelent ez. Ebben a percben a hét mé-föld távolságra levő katonai táborban megszólal a riadó-síp. A katonák autóba szállnak és fényzó-rokkal meg gépfegyverekkel sietnek a kvuca segítségére. Egy negyedóra alatt itt vannak. Nincs vesztegetni való idő. Azonnal rohamra indulnak. Hirtelen három, négy imbolygó lángot lát Rachél. Felcsillannak és már repülnek is fel... az épületek felé... Szeretne lefutni és elolítani ezeket a lángokat; hisz felgyújthatják a barakkokat. A kvuca barakkjait. A barakkot, melyben Rivká alszik. Szeretné, ha fegyverre lenne, akkor löne... löne... vadul, céltalanul... Megvető mozdulattal tolja félre a most már haszontalan rakéta pisztolyt. Nincs mit jelentsen; azok ott lent már

tudják, milyen közel van az ellenség. Még lekiált egyszer a telefonba: Jönnek, itt vannak!

Ebben a pillanatban felvillan egy fény-szóró és bevilágítja a tornyot bevonja Rachél alakját, majd lesiklik és bevilágítja a harcteret. Felhallatszik két gépfegyver kat-togása...

— Rivká nagyon bátor volt — mondja Sára, az óvónő, — nem is sirt. Most már megint alszik. Rachél leváltotta két katonája a toronyőrségen, most már mehet megnézni, mi van Slo móval. Felsikolt: Slo mo kezeit látja, véresek... „Mi történt?”

— Ne ijedj meg Rachél, nem történt semmi bajom. De a kancát eltalálták... szegény állat... Hozok valami kötszer felét.

Rachél bemegy az istállóba. A lóból csorog a vér. Rachél felé fordítja a szemét, mintha azt kérdezné: Miért?...

Mint egy fadarab esik végig Rachél az ágyon. Abban a pillanatban elalszik. Még valami megragadja, félálamban és már önkívületben suttog:

— Holnap újra őrség...

WIZO-HIREK

Wizo-élet Toplián. December 5-én tartotta meg a csoport rendes havi összejövetelét. Az elnöki megnyitó után a csoport a cluji cionista konferenciára és Wizo NIB-re egyhangulag Liguornik Amália elnököt és Aba Rebi urhölgyet delegálja. A központ körleveleinek felolvasása és a chanuka-ünnepély megrendezésének részletkérdései képezték a gyűlés további programját. A Wizo november 28-án jó sikerült teaestélyt rendezett, amelyen Marmor Zelma és Rosenberg Teri nívós előadást tartottak, míg Grünberg Eszter szép beszéddel emelte az estély ünnepélyességét.

Wizo-élet Odorheim. A csoport december 10-én tartotta meg rendes havi összejövetelét, mely nagyon látogatott volt. A vezetőség felolvasta Weinberger Nándorné hozzájuk intézett levelét, melyben a jelenlevők őszinte öröme az odorheimi cionista életfeletti nagy megelégedésének adott kifejezést. Ezután a központ levelei és körlevelei kerültek felolvasásra. A csoport elhatározta, hogy a kététes kulturkiadványokkal kapcsolatban minden második szombaton gyűlést tart az otthonban és ott felolvassa a beküldött előadásokat. A csoport beszámol egy közeli héber tanerő akceptálásáról, valamint a csoport képviseletéről a decemberi Wizo NIB-ben.

Dr Else Bodenheimer-Biram előadása az aradi Wizo-ban. F. hó 8-án dr Else Bodenheimer-Biram, a Wizo palesztinai vendége, a KKL hivatalos kiküldöttje beszélt a zsidó asszony harcáról, amelyet Palesztinában folytat. Az előadás iránt széleskörű érdeklődés nyilvánult meg és a termet zsufolóság megtöltötte a közönség. Dr Else Bodenheimer-Biram különféle szempontból világitotta meg a Palesztinában élő asszonyok és leányok életberendezését és lankadatlan munkáját. Beszélt arról, hogy minden más feltevés ellenére a mezőgazdasági munkát milyen tökéletes tudással és hozzáértéssel vet-

ték kezükbe azok az asszonyok, akiket eddig csak nagystíli allürjeikről ismert a világ. Ezzel kapcsolatosan beszélt az arab zavargások idejéről, amelyben a zsidó asszonyok őrszemként és kiváló tudással állottak a telefon és hírszolgálat központjaiban. A nívós előadás keretében a hallgatóság sok olyan palesztinai elvet és gondolatot ismert meg, amelyekről itt még nem hallott. Dr Else Bodenheimer-Biram szavait dr Köves Lászlóné köszönte meg meleg szavakkal. (H. L.)

Wizo-élet Nasfaláun. A nasfaláui Wizo-asszonyok rendszeres teadélutánok rendezését határozták el. December 20-án lesz az első tea Kara Jenőné elnöknek lakásán, majd Sachs Henrikéknél lesz a második. A teadélutánok alkalmával beszámolnak az elért eredményekről és ismertetik a tagokkal a központtól érkezett levelezést és megvitatják azt.

A sannicolaul-marei Wizo-csoport tisztikara. Multheti számunkban közöltük, hogy ismét megalakult Sannicolaul-Maren a Wizo-csoport. Az új vezetőség a következőkből áll: Diszelnökök: Dr Feldmann S.-né és Singer S.-né. Ügyvezető elnök: Semlyén Aurélné. Titkár: Boros Emilné. Jegyző: Haasz Tiborné. Pénztáros: Plohn Fanny. Ellenőr: Lederer Gyuláné. Vigalmi bizottság elnöke: Dr Hirsch Sándorné. Kulturreferens: Dr Iritz Margit. KKL biztos: Guttman Rózi. KH és sékelbiztos: Lorenz Jánosné. Az elnökség és az egész tisztikar magábanveve garancia arra, hogy a csoport eredményes munkát fog végezni.

A nadlaci Wizo-csoport híri. A nadlaci Wizo-csoport rendszeresen tartja teaestéit, melyek igen szép anyagi és erkölcsi siker mellett folynak. A csoport tagjai lefolytat-ták a szomszédos Pecicán a Bicarón-akciót, nagyszerű eredményt érve el. December 12-én a Wizo Nadlacan chanuka-ünnepélyt rendezett, melynek ünnepi szónoka dr. Nobel Sándor volt.

atához
ak egy..
i
a
jobb vivm-
észléssel a
szetes oly-
reneréttket
ntelárusítónk-
ctoriel No. 48.
ak nyilvános-
yében állást-
talos indoko-
a kérdésekre
atól? A Ga-
hirt, hogy a
tárgyalások
jóképességi
n. Eszerint
sba átmenni,
gása a játé-
az anyagiak
tét egyesület
ban sikerrel
illetőleg nem
aszt kapni,
azon vélemény-
y a nehezen
arugócsapat-
et érdeke az
osztani, mint
vezetősége a
kozik, súlyos
az egyesület-
ának is árt.
emrégen vá-
pontokat —
z anyagi elő-
alaposan ki-
futballoznak.
zést játszó-
t játékosok
ellen. A bu-
tét kétség-
knak azon-
pibenési időt
a mérközése-
eredményben
szani kell
tárgyaláso-
aló kilépése
két egyesü-
arei Phönix.
pet játszik
u új egye-
verne, mint-
óriában ját-
ól jelentik:
játékosokat
ofik január
— egyelőre
ság alapját.
ga tegnapi
tek segély-
összegeket
Venus 8000
CAO 18.000
hinezul, Ju-
21.000 lej.
25.000 lej.
állítása
nyilt meg
lei tárlata,
ki. Élénk
ajak ismert
melyek a
gítik. Ugy
festmények
gel vannak
bet vezette
tet kompo-
bele meg-
réri tetsze-
modorban
tesznek a
ságnak ör-
fokozódnl
nyitva van

A palesztinai munkásszervezet kulturális és szociális tevékenysége

A Hiszadruth Haovdim 1936. évi tevékenységéről szóló jelentésből vesszük az alábbi részleteket.

A Hiszadruth nevelési központja az elmúlt év folyamán öt új iskolát és hat új óvodát létesített 230 gyermek számára. A múlt évben a tanulók száma 7000 volt, 60 iskolában és 75 óvodában, 87 különböző helységben. Ezekben az iskolákban és óvodákban 60 újabb tanerőt alkalmaztak. A Hiszadruth iskolákban foglalkoztatott tanítók száma 315. Az építőlappól újabb iskolaépületeket emeltek a Munkásbank, Nir és a munkanélküli-alap segítségével. A ben semeni gyermekfaluk belépett a Hiszadruth nevelési szervezetének körébe. A Hiszadruth konferenciája jóváhagyta nevelési hálózatának belépését a Jisuv általános nevelési szervezetébe, fenntartva nevelési autonómiáját.

A kulturális munka

A zavargások ideje alatt sem szünt meg az intenzív kulturális tevékenység. Számos esti héber kurzust, előadásokat, szemináriumokat tartottak, énekkarokat szerveztek, olvasótermeket rendeztek be, klubokat létesítettek, művész- és zeneesteket rendeztek, stb. A falvakban magasnívójú kulturális munkát a munkásklubokban, amelyek a kulturális munkájukkal szolgáltak. Hat kolónián működnek ilyen klubok és több hasonló épület emelését kezdték meg.

A héber kurzusokon 800 hallgató vett részt. A kolóniákon 300 előadást tartottak, számos kurzust, negyven koncertet és művészest rendeztek. Ez év végén zajlott le Rechovban a falvak kulturális bizottságainak konferenciája, melyen a munka kiszélesítéséről tárgyaltak.

Jelentős kulturális esemény volt a Nachman (Szikrinról elnevezett) nagy olvasóterem megnyitása Tel-Avivban. A központi munkárcsapat ez évben talált állandó otthonra és számos gyűjtő munkáját központosította. A különböző külföldi alakulatokkal való kapcsolatokat is kiépitették, speciális bizottságok alakultak Amerikában, Belgiumban és más országokban. Ezek a bizottságok hathatós segítséget nyújtanak a világ zsidó munkásmozgalmá történelmi anyagának összegyűjtésére.

A „Davar“

A zsidó munkásszervezet napilapja örvedetes fejlődést mutatott az elmúlt évben. Két kiadása 45.000 példányban jelenik meg. Fontos feladatot teljesít a „Davar Láoleh“ (a bevándorlóknak írott melléklet), mely nagymértékben segíti az új bevándorlót a palesztinai problémák megismerésében.

Nagy népszerűségnek örvend a hetenként 10.000 példányban megjelenő gyermekmelléklet is. Az elmúlt évben a Davar 11.500 könyvet terjesztett, közöttük Bialik összes írásait és a Szefer Haagada könyvét.

Az „Ohel“

Az Ohel, a palesztinai munkásság színtársulata, új darabokkal mutatkozott be az elmúlt évben (Sabbatai Cvi, Svejtk, Nászuesz Binjumen Haslisi). Ezek az előadások az Ohel fejlődését és a palesztinai társadalomra gyakorolt komoly hatását bizonyítják. Ezekben a nehéz napokban sem csökkentek az Ohel-pártoló szervezet bevételei. A Hiszadruth

pénzügyi alapjai, közöttük a munkanélküli alap, segítségére voltak az Ohelnek.

A szociális alakulatok

1936 július 1-én a zsidó munkásszervezet betegsegélyezőjének 64.857 tagja volt, szemben a tavalyi 58.091-el. Január 1-ig újabb 6766 taggal emelkedett ez a szám. A pillanatban, hozzátartozókkal együtt 125.000 tagja van a munkásbetegsegélyzőnek. A tagoknak 60 százaléka fizeti hiánytalanul a betegsegélyzői díjat.

Az általános egészségügyi helyzet ez évben sokkal kedvezőbb, mint a tavaly. Újabb orvosokat küldött a távolabbi falvakba, a zavargások idején is folytatta preventív munkáját.

Chanuka-estély Guth Lajoséknál. A Guth Lajosék által rendezett chanuka-estélyeknek már hagyományos multjuk van a satumarei Wizo-ban. A tavalyi is fényes anyagi és erkölcsi siker jegyében zajlott le. Vacsora utáni feketére hívtak meg bennünket. Tíz óra után már valóságos telt ház volt. Száznál is többen voltunk. Tökéletes izlés és körültekintés jellemezte az estély megrendezését. De szellemi táplálékra is gondoskodás történt. Dr. Friedmann József főbírói tartott emelkedett szellemű beszédet. A vallásos élet fontosságáról beszélt a főbírói meggyőzően és hatásosan, majd a makkabeusok emlékének adózott és chanuka jelentőségét méltatta. Ezután dr. Jordán Miklós orvos szólt fel. Az idealizmusról és a realizmusról beszélt és rámutatott arra, hogy mind a kettő előfeltétele és szükséges kelleke az eredményes munkának. Elismerőleg emlékezett meg a satumareiak eredményes cionista munkájáról, amelyben nagy része van a Wizonak. Mindkét előadást nagy tetszés fogadta. Már éjfélre járt az idő, amikor a vendégsereg átvonult a büfé-terembe, ahol a konyhaművészet legreményesebb produkciói fogadták a vendégeket. A hajnali órákig maradtunk együtt a legjobb hangulatban.

(Dr. R. D.-né.)

A timisoarai Jung-Wizo november 25-én tartott összejövetelt, mely alkalommal Stein Ducit revüt tartott, majd Scheer Evi, Schillinger Evi és Schweiger Gertrud vezetése mellett a Mirjam Scheuertól tanult újság-cikkanalizist gyakorolták az angliai antiszemitizmus fejlődéséről. December 2-án ismét gyűléseztek, Moskovits Rózi tartott revüt, majd Dr. Kun János tartott előadást Erich Kästnerrel.

Wizo-élet Pecicán. December hó 5-én, szombat este tartotta a pecicai Wizo az idei szezon első nagyobb teáját. A gyöngéledő elnöknő helyett Kohn Mihályné ügyvezető üdvözölte a jelenlevőket és szíveshívó szavakban kérte a hölgyeket, hogy nagyobb áldozatkészséggel istápolják a jövőben a Wizo ügyeit, mint a multban tették. Ezután Guttmann Ignác előadása következett, aki a zsidók külső és belső életéről, a zsidó családról és a zsidó szellemről beszélt olyan szép előadásban, mely nagy felkészültségről és jártasságról tanuskodott.

Wizo-élet Mediason. A mediási Wizo csoport állandó rendezvényei a zsidó klubban igen szép eredménnyel járnak. Chanukka hetében a csoport műsoros estélyt rendezett a KKL javára, valamint Hiller Lajosné tartott lakásán chanukkai kártyaestét ugyan-csak a KKL-nek. A csoport több delegátussal fog résztvenni a clujji Wizo NIB-en. További rendezvényeket vettek tervbe a téli szezonra.

A sighetii Wizo hírei. December 6-án nagy eseményre volt a sighetii Wizo-életnek. Giszkalay Jánost látta vendégül a csoport, aki délelőtt 11 órakor a Korona éttermében nagyszámú hallgatóság előtt tartott pompás előadást Kohelről, a prédikátor tanításáról. A költő és a tudós remek alkotása volt ez az előadás, mely a bibliai életfilozófiát világitotta meg a mai ember világszemléletében. A szigeti zsidó társadalom nagy élménye volt Giszkalay tanítása. Este nagyszabású tea volt az Újságíróklubban, melynek háziasszonyai voltak: Keszner Dezsóné, Mendelovits Lajosné, Zelmonovits Judáné, Fuchs Edéné, Weisz Sándorné, Róth Mórné, Klein Simonné, Wiesel Samuné, Káhn Edéné, dr. Berkó Arthurné, dr. Fried Ábrahámné, Szigeti Márkusné, Perl Jenóné, Lébi Emánuelné, Adler Pinkászné, Berger Jenóné, Slomovits Jenóné, Selinger Izsóné, Klein Lázárné, Stern Nándorné, Mendelovits Antalné, Hillmann Lipótné, Weisz Izraelné, Stauber Hermanné, Kornbaum Salamonné, Mermelstein Dávidné, Szmuk Ignácné és Bruckstein Mártonné.

Újabb szanatóriumok és munkáskórházak nyitnak Jeruzsálemben, Tel-Avivban, Petach Tikvan és Kfar Saban, ahol nagyobb szanatórium építésére vásároltak földet.

A munkanélküli alap. Julius 15-ig a munkanélküli alaplól 38.705 fontot fizettek ki. 50.900 fontot helyeztek újabb befektetésekbe. Kölcsönök címén (a Bicur-akción kívül) 10.075 font lett kifizetve. Jótállások 23.750 font értékért történtek. Hozzájárulásokat (olcsó munkáskonyhák, újabb munkahelyek megszerzésének támogatása) 6575 fontért eszközölték. Több ezer munkás kapott ily módon segítséget.

„Misaan“ (Támogatás). Az eddig csak Tel-Avivban és Haifán létező pénztárak sokat segítettek a munkanélkülieken, a beteg munkásokon, akik nem tudtak magánkölcsonkhoz jutni. A tel-avivi pénztár ez év folyamán 4200 fontot adott kölcsön. A haifai Misaan pénztár 935 decemberétől 1936 július 1-ig 451 munkásnak adott 821 fontot kölcsön.

Dr. Else Bodenheimer-Biram oradeai előadásai. Dr. Else Bodenheimer első oradeai előadását a Wizo keretében tartotta meg a Fészek klubban. Nívós és értékes előadás volt általános cionista problémákról. Pénteken este az ifjuság számára beszélt a Makkabi helyiségében. Szombaton délelőtt a Nasé Mizrachiban tartott előadást, ahol a palesztinai női munkáról beszélt dr. Bodenheimer. Itt Friedmanné elnöknő héber nyelven üdvözölte az előadót, aki meg is alakította a KKL barátainak egyesületét. Utolsó szereplése a B. B. páholy hölgyeinek tartott előadása volt. Dr. Gellértné vendégelte meg a hölgyeket. Dr. Molnár Vilmosné üdvözölte dr. Bodenheimernét és dr. Markovits Ignáznét közönte meg a szép előadást. Ez a délután is igen eredményes volt.

Wizo-élet Timisoarán. A timisoarai Wizo csoport mint minden évben, az idén is megtartotta gyermek-chanukkadélutánját Moravetz Gyuláné vendégszerető házában. A chanukkagyertyákat Handler Else gyűjtötte meg, majd a gyermekek nagy lelkesedéssel énekeltek a Máoz curt. A további programot pompás gyermek-számok szolgáltatták. Minden egyes programszám külön élményt jelentett. A hangulat akkor emelkedett tetőpontjára, amikor a gyermekszereget nekieresztették a mindenféle édességgel telerakott asztaloknak, melyeket a vendégszerető háziasszony készített apró vendégei számára.

Székely Aronné, a déji Jung-Wizo vezetője december 5-én rendkívül érdekes beszámolót tartott palesztinai utjáról a déji Senior és Jung-Wizo részére. Az előadót melegen ünnepelte a hallgatóság színes és élvezetes előadásáért.

Wizo-élet Bistrián. A bistríai Wizo csoport elnöknője, Dr. Herczeg Ignácné nagyszerűen sikerült teaesztét rendezett a helybeli jótékony négyletekkel karöltve. Az estélynek ugy anyagilag, mint erkölcsileg elősorangu eredménye volt. További teák rendezését határozta el a vezetőség.

A satumarei Wizo hírei. Dr. Roth Dezsóné országos elnöknő isatumarei látogatása alkalmával újjászervezték és kibővítették a Wizo csoport tisztikarát, mely a következőképpen alakult meg: Elnök dr. Fischer Sámuelné, hébraizációs munka vezetője Guth Lajosné, titkár dr. Rosenfeld Andorné, pénztárnok dr. Fischer Miklósné, ellenőr dr. Jordán Viktorné és dr. Schwartz Lajosné, sajtóreferens dr. Rosenbaum Dezsóné, KKL bizottság: dr. Fischer Sámuelné, Havas Emilné, Leichter Miksáné, dr. Szenes Imréné, Pomerantz Mórné, dr. Schwartz Istvánné. Vigalmi bizottság: Schwartz Zoltánné, dr. Fáy Béláné, dr. Jeremiás Gyuláné, dr. Schwartz Istvánné. Kulturbizottság: Farkas Kálmánné, Rosenfeld Mártonné, dr. Katz Izsóné, Róna Sámuelné, dr. Jordán Viktorné. November 8-án dr. Szenes Imréné tartott nívós összejövetelt a Wizo. Rosenfeld Mártonné a zsidó írókról és tudósról tartott emelkedett szellemű előadást a rendezvény keretében. November 15-én dr. Schwartz Istvánné rendezett Wizo összejövetelt, melynek keretében dr. Friedmann Józsefné főbírói tartott igen nívós előadást a chaszidizmusról. A hallgatóság nagy tapsal honorálta a szép előadást. November 22-én Kiss Geróné rendezett Wizo-délutánt. Dr. Jordán Viktorné tartott felolvasást a mai palesztinai helyzetről. Behatóan foglalkozott a királyi bizottság küldetésével és rámutatott arra a példaadásra, amelyet a palesztinai zsidóság mutatott a zavargások ideje alatt. December 3-án Weisz Jenóné adott teát, melynek keretében dr. Rosenfeld Andorné ovaszott fel egy novellát Frankfurter Dávidról. A felolvasást lelkesedéssel fogadta a hallgatóság. November 15-én Friedmann Kálmánné ifjusági teadélutánt rendezett, míg november 29-én Farkas Kálmánné látta vendégül a fiatalokat. Mindkét rendezvény kitünően sikerült.

HORIA
BEDÖRSÖLŐSZER
LEKÜZDI AZ
INFLUENZÁT
REUMÁT
NEURALGIÁT
ÉS MINDENFAJTA
HÜLÉSEKET

FŐLERAKAT
BUCURESTI
STR. CÂMPINEANU
17

Wizo-rendezvény Déván. December 13-án tartotta meg a dévai Wizo úgy anyagilag, mint erkölcsileg jólsikerült chanukka ünnepélyét a helyicsoport klubhelyiségében. A rendezést és a gyermekek betanítását özv. Nussbaumné és Dávid Irén hegedűtanárnó végezték nagy hozzáértéssel. Az ünnepély megrendezésében Gál Béláné elnöknő, Perlmutter Oszkárné alelnöknő és a Wizo többi vezető tagjai páratlan buzgalommal tevékenykedtek az estély sikerének érdekében. A műsor az Imnul Regallal vette kezdetét. Ezután következett egy román szavalt, melyet Perlmutter Baba adott elő, majd özv. Nussbaumné chanukkamését mondott a gyermekeknek. Herzl „Menóra“-ját előadták: Friedmann Kató, Salamon testvérek, Weiss Bébi, Silberberg Klári, Wuláski Judit, Kahan Babi, Rottmann Ági tánca nagy tetszést aratott. Breier Kató Mickey Mouse táncot és Klein Kató balettel adott elő nagy sikerrel. A „chaluc és chaluca“ táncduettet előadták Gertler Manyi és Mayer Lili nagyon kedvesen. Bájosan konferált Hirsch Evi. Műsor után a gyermekek chanukkacsomagot kaptak. Az ünnepély a Hatikvah eléneklésével ért véget.

Wizo-élet Jiboun. A jiboui Wizo csoport a nyári Wizo konferencia óta erősen felfokozott aktivitással működik. A dieneteket rendszersítették és most is kéthetenként tartják meg azokat. A dienetek igen látogatottak és élénk érdeklődés nyilvánul meg a cionista és speciális Wizo problémák iránt. A csoport jólsikerült chanukkaestélyt is rendezett a KKL javára. A műsor gyertyagyújtásból, héber énekszámokból és héber szavaltból állott.

Palesztinai humor

*

Miért pusztítják az arabok elsősorban azokat a fákat, amiket ők maguk ültettek a zsidók pardeszeiben? — Mert biztosítani akarják maguknak a munkát. Ugy mint Chaplin és Coogan a filmben: Chaplin mint suhanc zuzza az ablakokat és aztán jön Coogan és kiáltja: „Üvegezni tessék!“

Egyik napilap közölte, hogy „megbízható források“ szerint a gazdag arabok kivesszik betétjeiket az arab bankokból és zsidó bankokba helyezik el, nehogy az arab sztrájkbizottság megadóztassa őket súlyos „önkéntes adományok“ követelésével.

Az egyik gyerek, aki hallja, amint az apja beszél a lengyelországi zsidóülözésekről, csodálkozva kérdi:

— Lengyelországban is vannak arabok?
Majd mikor Hitlerrel hall, azt kérdi:
— Ugy-e, ő a német mufti?

Egy tel-avivi zsidó így szól most a máshoz:
— En emlékszem még arra az időre, amikor Tel-Avivnak még nem volt kikötője...

Egy judeai kolonista cipel egy nagy csomagot Tel-Aviv uccáin át. Találkozik egy ismerőssel: „Hová cipeled ezt a csomagot? — Kérde tőle. Mire az falusi jámborsággal felel: „Olvastam, hogy sokan bemenekültek Jaffából Tel-Avivba és nincs elég cipő, ruha, hát összeszedtem, ami nélkülözhető volt és elhoztam, itt meg raktárról raktárra küldenek, hogy „nincs hely.“ Annyit hoztak már, hogy minden megtelt. Akárcsak a ti autóbusszaitokon...“

„Azmaveth“ (Halálal erősebb). Ez a neve a kitiünő palesztinai humoristának, aki a tragikus eseményeket is megérintette humorának varázsvesszejével. Ő mondotta be a rádióba humoros óráján a következő hírt: A transjordániai Emir megígérte a palesztinai araboknak, hogy kérésükre közben fog járni Londonban a zsidó bevándorlás megszüntetése érdekében, de csak azzal a feltétellel, ha a zsidók ezentul Transjordániába jönnek.

Olcsó karácsonyi árak!

SEZLONG-TAKARÓK
ÁGYGARNITURÁK
SZÖNYEGEK és
BUTORSZÖVETEKBEIN

Magazinul Tapitex S. A.

Regele Ferdinand 9. Telefon: 14-52.
3 drb. ágymatrác Lei 298.

az
Rendel
BUC
nak par
belügym
zióját.
kal látja
hozni m
körül sz
Az
jeszik a
T
tró
Hága,
nagy esem
lesz Julián
herceg esk
pompát, e
szülnék fé
nepség fe
radnak. A
egyszerűs
szerű, köz
hangban
világra sz
örökösno
messze or
ritánabb,
polgárleán
művelt és
az
ho
Ha nem
Cluj, de
tanhallgató
fakultásán
újabb fázis
let, hogy e
ülésen elh
akik decer
előadásokr
részesülni.
nére sem
az előadás
után a dé
kultást, v
modott a
dekében, r
kat sujtot
zik a fősu
teleztségg
A dékár
modott. L
höz, akik
fakultásán
végzésére.
szövegét
lágosan k
nem térne
ják veszit
A levél
„Van sz
SO

KÖZGAZDASÁG

A német festékgyárak egyeduralmát sanyli a román szövőipar

Csak aki tisztában van a szereppel, amit a festék játszik a textiliparban, csak az tudja, hogy mily hatalmasat képviselhet egy ország szövőipara felett a festékgyár, ha monopóliummal rendelkezik.

Ez a helyzet Romániában, amely az utóbbi években, a vámhatárok megszüntetése és a gazdasági autarkia való törekvés óta mérföldes léptekkel haladt előre. Néhány év óta a román textilgyártás hatalmas befektetéssel, a meglévő gyárak kibővítésével és modernizálásával, valamint új gyárak alapításával arra a fokra fejlődött, hogy ma holnap teljesen fedezni tudja a belföldi szükségletet. Textiliparunk nyersanyagellátása is megjavult, amennyiben pamut- és gyapjúönöüzemeink mellett újabb felállított műselyemfőző üzemek hovatovább mind nagyobb arányban képesek a feldolgozó gyárak nyersanyagigényét fedezni.

Az ország ipari önállóságát csak egy ponton fenyegeti veszély: a festékeszközök szűke. A textilipar egyik legfontosabb nyersanyaga ez, amelyet az országban egyáltalán nem állítanak elő, úgyhogy a külföld, helyesebben Németország festékárúira vagyunk utalva.

A német I. G. Farbenindustrie, a világ legnagyobb festékipari trösztje fedezi Románia festékszükségletének mintegy 80 százalékát. Mintegy 8-10 százalékot az angol Holliday-gyáraktól, a fennmaradó mennyiséget pedig az olasz Aziende Colori Nazionali Affini (C. N. A.) csoporttól vásároljuk.

Az I. G. Farben mindmáig meg tudta őrizni

ni a román piacon kivívott domináló szerepét, melynek birtokában természetesen az árakat is egyoldalúan állapítja meg. Az I. G. Farben érdekességében több vállalkozás foglalkozik Romániában a német festékek terjesztésével: Románil, Coloranil, Timanil, Ceranil, stb. elnevezéssel, míg az angol csoport tudomásunk szerint Romániában a Britanil cég képviseli.

Az olasz festékgyárak nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy a romániai piacon előretörhessenek és e célból nemrégiben Acola elnevezéssel kereskedelmi vállalatot alapítottak Bucurestiben. Az olasz festékipar komolyan foglalkozik azzal a tervvel is, hogy Romániában festékgyártást állít fel, belföldi tőke bevonásával.

Egy román festékgyár felállításának legnagyobb nehézségét az képezi, hogy egy ilyen üzem igen nagy befektetéseket igényel. Másrészt megkönnyíti egy romániai festékgyár felállítását az a kedvező helyzet, hogy az ország fejlett petroleumpárral rendelkezik, már pedig a petroleumtermékek képezik az ipari festékek legfontosabb nyersanyagát.

Arra, hogy az I. G. Farben alapítson gyárat Romániában, nem kerülhet sor, mivel a német konszern mereven kitart centralizációs politikájáról. Ezt a tervet, amelynek valóra váltása függetlenül a román textilipar a külföldi festéktől, csak úgy lehet keresztülvinni, ha a hazai textilgyárak bevonásával angol, vagy olasz festékgyárak irányítását és részvételét meg lehet szerezni.

December végén lejár az importkötések beadásának határideje. Az 1937 I. negyedik import-kvóták engedélyezése iránti kérvények beadásának határideje folyó hó végével végleg lejár. Az 1936. évi IV. negyedik import-kvóták vonatkozásában közöljük, hogy a kvótaemelés és a pótkvóták engedélyezése iránti kérvények most vannak tárgyalás alatt; kedvező elintézés azonban csak azok várhatnak, akik Olasz- és Török-

Az ideges leírája és annak következményei...

Erdekesnek tartjuk az alábbi eredeti levél közlését: „Mélyen tisztelt gyógyszerész ur! Kb. 5 éve annak, hogy ideges leírája lépett fel nálam, mely nem szűnt meg semmiféle gyógyszerrel sem. Bajom egyre rosszabbodott, gyomortájéki nyomás, hányinger, súlyos gyomorfájdalmak fejlődtek ki, az utóbbi időben már dolgozni sem tudtam, álmatlanság, étvágytalanság és gyomorfájás kint. Egészen legyengültem. Barátaim ajánlották a Gastro D. gyógyszert, megrendeltem és eddig egy üveggel használtam el, máris gyógnak érzem magam. Nemcsak gyomorpanaszaim multak, hanem ideges leírájám is megszűnt. Nagyon köszönöm a kitűnő gyógyszert és kérem sziveskedjen azonnal további két üveggel küldeni. Teljes tisztelettel igaz híve: Kellinger József, Sebes-Sásca.”

Gastro D. kapható az ország minden gyógyszerárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

országból kértek behozatalt, miután csak ezen országokban rendelkezünk még deviza diszponibilitásokkal. Németországból csak gépek, géprészek, pamut és gyapjúfonalak behozatalára adnak még engedélyeket, mert a rendelkezésre álló devizák nem elegendők az összes kérések teljesítésére, jóllehet, a diszponibilitás az utolsó negyedben 108 millió lejellel felemeltetett. Csehszlovákiából a behozatal normálisan történik, miután még körülbelül 130 millió lej diszponibilitás felett rendelkezünk.

Valutafolyamok a Bucuresti magánforgalomban: francia frank 8.90-9 lej, svájci frank 44-44.50 lej, dollár 186-188 lej, angol font 950-960 lej, török font 125-130 lej, olasz lira 9.50-9.80 lej, belgas 32-33 lej, német márka 41-43 lej, cseh korona 6.10-6.30 lej, pengő 36-37 lej, schilling 34-35 lej, holland forint 110-112 lej, zloti 30-32 lej, dinár 3.50-3.70 lej, drachma 1.60-1.70 lej, léva 1.70-1.80 lej, Napoleon arany 1235-1245 lej, aranyfont 1535-1545 lej.

A Bucuresti tőzsdén legutóbb a következő árfolyamokat jegyezték: 1922. évi kisajátítási kötvény 45.25-45.50, Renta stabilizári 44.25-44.50, Renta desvoltári ex cupon 39-39.50 lej, Renta amortizári 47.75-48 lej, Renta inzestriari 1934. évi 64.75-65, ugyanaz kiscimlettel 61.75-62 lej, Renta consolidari 25.25-25.50 lej, Renta neconvertita 1935. évi 70-72 lej, adóbon 30-30.50 lej. Bankrésztvények: Banca Nationala 4700-4725 lej, Banca Romaneasca ex cupon 380-385 lej, Romcomit 250-260 lej, Creditul Industrial ex cu-

SZÍNHÁZ-FILM

Karácsony napján újból megkezdődnek a színházi előadások

Hat heti távollét után karácsony első napján ismét megnyílnak színházunk kapui. Az ünnep három első napján kilenc előadást tart a színház. Háromszor megy a Csárdás, amely karácsony harmadnapján elérkezik a huszonötödik előadás jubileumához. Az igazgatóság ebből az alkalomból kedves emléket ajándékoz a közönségnek.

Az ünnepi műsoron a Csárdás mellett a Csavargólyán a Csodahajó és a Pármái herceg című operettek szerepelnek, továbbá Heltai Jenő második jubileuma felé haladó

A SZÍNHÁZ ÜNNEPI MŰSORA:

Pénteken, karácsony első napján délután 3 órakor: A PÁRMAI HERCEGNŐ. (Olcso helyarárral.)
délután 6: CSAVARGÓLYÁN.
este 9: CSÁRDÁS.
Szombaton, karácsony másodnapján délután 3 órakor: A NÉMA LEVENTE. (AZ óriási sikert Heltai vigjáték első olcso helyaras előadása.)
délután 6: CSÁRDÁS.
este 9: CSAVARGÓLYÁN.
Vasárnap délután 3: A CIGÁNY. (Olcso helyarárral.)
délután 6: CSODAHAJÓ.
este 9: CSÁRDÁS. (Huszonötödik, a nagyszerű operett-újdoncság első jubiláris előadása. Minden néző a főszereplők sajtókezei aláírásával ellátott fényképalbumot kap ajándékba.)
Hétfő fél 9: LENGYELVÉR. (Nedbal Oszkár világhírű nagyoperettje. Rendező:

RENDEZ-VOLK

Kölniviz, puder, arc- és szőjleszték

Lerakat: Parfümeria INTERNAȚIONALĂ
Bucuresti, Str. Câmpineanu 17.

pon 680-683 lej. Petroleumpapírok: Steaua Romana 445-448 lej, Astra Romana 1015-1025 lej, Petrolul Romanesc 310-315 lej, I. R. D. P. 76-78 lej, Concordia 595-600 lej, Redeventa 175-180 lej, Petrol Block 90-92 lej. Biztosítási papírok: Dacia Romana 4950-5000 lej, Nationala 180-200 lej, Generala 1350-1380 lej, Agrifon 225-230 lej, Steaua Romaniei 950-1000 lej, Asig. Romaneasca 425-450 lej, Franco Romana 730-750 lej. Iparvállalati papírok: Resita 512-515 lej, Tramvaie Bucuresti 1595-1600 lej, Letea 815-820 lej, Mica 1450-1455 lej, Carpatina 345-350 lej.

A supracota-adó (vált globális adó) alóli mentesség, melyet a külföldre jogi személyeknek fizetett jövedelmek eddig élveztek megszűnt. A vonatkozó pénzügyminiszeri rendelet 281.304. sz. alatt 1936 november 26-án kelt és így az adókötelezettség az ezután járó jövedelmekre nézve áll be. Szükségesnek tartjuk megemlíteni, miszerint ezen supracota-adó alá csak az évi 10.000 lej meghaladó jövedelmek tartoznak a tőkeamatadó alá eső jövedelmek kivételével, melyek az összeg nagyságára való tekintet nélkül, állandó 3 százalékos supracota-adó alá esnek; míg az egyéb jövedelmek az összeg nagysága szerint progresszív adókulccsal adóztatnak meg.

A fizetések utáni egyszázalékos önkéntes segélyjárulék, a munkanélküliek javára, a központi Ugárnak a munkaügyi minisztériummal történt megegyezése alapján, 1936 december és 1937 január, február, március és április hónapokra fizetendő, a társadalom biztosítási pénztáraknál, a segélyezési járulékokkal egyszerre. A munkaügyi minisztérium ez iránt a központi Ugárhoz küldött 1936 december 11-én kelt 105.182 szám alatti átiratával rendelkezett. Megjegyezzük, hogy a társadalom biztosítási pénztárak maguk is kérik fogják ezt a segélyjárulékot és az önkéntes befizetés elmaradása esetén kényserbehajtást fognak alkalmazni.

Műsor előtt a legfrissebb Fox világhírű adó.
Ma, vasárnap délelőtt 11.20 órakor olcso matiné-előadás.

EDISON MOZGO MŰSORA:

3 film egyszerre: I. 13-ak rejtelme. Bünygyi film. Ginger Rogers-sel. II. Ellopott szerda. Fotóriporter. Vigjáték román és magyar feliratokkal. Szöke Szakáll, Hajdu E., Erna Rubinstein, Hans Riemann. III. Híradó. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor.

Hétfőtől: 3 film egyszerre román és magyar feliratokkal. I. Transatlantic. Bünygyi film. Nancy Carol, Gene Raymond. II. Örömök városa. Exotikus filmsoda. Dolores del Rio. III. Híradó. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órakor.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Kereskedelmi levelező, aki román-német-magyar nyelvben perfekt levelező és gyorsíró, azonkívül jól levelezik francia, angol és olasz nyelven cluji cégnél, állást keres. Cim a kiadóban.

Gondos nagybácsi vagyok, zsidó szellemben neveltem szép, csinos 18 éves unokahugomat és vezető állásban levő intelligens, 27 éves unokaöcsémét, akik számára ezuton keresek házasság céljából ismeretséget. Unokaöcsém megfelelő hozományra reflektál, unokahugomnak viszont egzisztencia alapításához megfelelő hozománya van. Megkereséseket „Szigorú vallásos” jellegre a kiadóba kérik.

Régen fennálló, bevezetett cikkeket gyártó textilüzem betegség miatt működő társat, eseeleg haszonrészeszt keres. Cim a kiadóhivatalban.

Azonnalra keresünk akvizitort és pénzbeszedőt, fixfizetésről is lehet szó. Thora Im Derech Erec Iclod, jud. Someș.

Jóllelt és olcsón étkezhetünk, finom bivalytejes kávét ihatunk Elekne ort. köser étkezőjében. Piața Mihai Viteazul 10.

Drogustasegedet keresek, ki önállóan vezethet drogériát. Ajánlatokat igénymegjelöléssel „Droguita” jellegre a kiadóba.

Fűszer- és rövidírúletekben bevezetett utazó, bérlettel, komoly képviselést keres. Ajánlatokat „Utazó” jellegre a kiadóba kérik.

Szentpáli szeszgyár december 28-tól megtekinthető, részletekben is eladó. Fischer Miklós Baia Mare. Telefon 135.

Francia leckéket ad szoba vagy szerény díjazás ellenében. „Párisban végzett” jellegre a kiadóba.

Eladó modern Stingl-zongora. Dr Grósz, Calea Regele Ferdinand 11.

Elismerten legtisztább, garantált köser libaháj kilonként 36 lej, füstölt libamell kilonként 70 lej. Pontos, figyelmes kiszolgálás. Steiner Mórné Arad, Piața General Cernat 11-12.

Fűzők, melltartók és művirágok a legszébb kivitelben Schönfeld Hédi szalonjában készülnek. Economia könyvre is. Regele Ferdinand 11, I. emelet.

Naponta frissen fejt köser tahn és bivalytej — házhoz szállítva is — kapható Schwartz Ignéacil, Str. Gen. Postas 23.

— Szabadon orosz könyvek. jektövétség kö nisztériumban, zura által eng jesztését. A k sére a kereske intézte el a ké

— Különvon csonykor a sz tiből jelentik: ünnepekre különvonatot szalmas külön torlódas elkeri

— Január 1 tanács új üléss közzétették ülésszakának szaka január pontból áll, Alexandrette ügyét tisztán muel Hoare döst is.

PO
eredeti kobalt, kristály legolc „PAX” Képerkeretezés

— Csak a k ják a mezőga ról szóló java kamara pénzü lett volna hitelintézet fe vitáját, de mi a kamara üléss csak a karác ntmányozni.

— Százszáz ségi adót. Bai Salaj megyei redést váltott közbi bizottság lanul érte az nélkül százszá adókat és ne gényebb ember re alig tudják behajtásoknál jibouiak pont ezuttal a nag ják kiizzadni t érverés is, an Jibou. Az elk mert az eddig ezidáig semm A hatezres 1 méter aszfalt terybe sem ve dig más ehne faltozásától, v A vezetők egy nek ennek a t

Min

Eg

hogy biztos szeresen az folyóiratot. M fizetési díj eg a kiadóhivata nand 56. Te

HIREK

— Szabadon terjeszthetők az engedélyezett orosz könyvek. Bucurestiből jelentik: A szovjetkötettség közbenjárta a kereskedelmi minisztériumban, ne akadályozza meg a cenzúra által engedélyezett orosz könyvek terjesztését. A külügyminisztérium beleegyezésére a kereskedelmi minisztérium kedvezően intézte el a kérést.

— Különvonatokon fogják szállítani karácsonykor a szabadságos katonákat. Bucurestiből jelentik: A CFR úgy tervezi, hogy az ünnepekre hazaérkezett katonák számára különvonatot állít be. Az ünnepek alatt még számos különvonat fog közlekedni, hogy a torlódás elkerülhető legyen.

— Január 18-án kezdődik a népszövetségi tanács új ülészsaka. Genfből jelentik: Tegnap közzétették a népszövetségi tanács 86-ik ülészsakának napirendjét. A tanács ülészsaka január 18-án kezdődik. A napirend 19 pontból áll, felöleli a danzigi kérdést, az Alexandrette-problémát, a locarno-i paktum ügyét tisztán formai szempontból és Sir Samuel Hoare javaslatára a nyersanyagkérést is.

Finom porcellánok

eredeti kobalt, ezüst dísztárgyak és szervizek, kristályok és evőeszközök legolcsóbb beszerzési forrása:

"PAX" Cluj, C. Victoriei 6.
Képervezés művészi kivitelben, olcsó árban.

— Csak a karácsonyi szünet után tárgyalják a mezőgazdasági hitelintézet felállításáról szóló javaslatot. Bucurestiből jelentik: A kamara pénzügyi bizottságának tegnap kellett volna megkezdeni a mezőgazdasági hitelintézet felállítására vonatkozó javaslat vitáját, de mivel Canciov pénzügyminiszter a kamara ülésén volt elfoglalva, a javaslatot csak a karácsonyi szünet után kezdik tanulmányozni.

— Százszázalékkal emelték Jibou a községi adót. Baiamarei tudósítónk jelenti: A Salaj megyei Jibou községben óriási elkerekedést váltott ki a lakosság körében az időközi bizottság önkényes lépése, amely váratlanul érte az embereket. Minden indokolás nélkül százszázalékkal felemelték a községi adókat és nem voltak tekintettel a legszegényebb emberre sem, akik családjaik részére alig tudják megkeresni a megélhetést. A behajtásoknál sem könyöröltek, pedig a jibouiak pontos adófizetők szoktak lenni és ezáltal a nagy terheket csak nehezen tudják kiizadni úgy, hogy előfordul gyakrabban érvéres is, ami eddig ritkaság számba ment Jibou. Az elkerekedés annál is inkább nagy, mert az eddigi magas költségvetés mellett ezidáig semmi fejlesztési akció nem történt. A hateres lakosságú községnek egyetlen méter aszfalt járdája nincsen és még csak lervé sem vették annak az eszközését. Pedig más ehhez hasonló helyeken a piac aszfaltozásától, vagy kockakövezéséről esik szó. A vezetők egy kicsit gondosabban kezelhetnék ennek a fejlődő falunak az ügyeit.

Mindenkinek

legdrágább kincse az

Egészség

hogyan biztosan megőrizhesse. Olvassa rendszeresen az Egészség című közegészségügyi folyóiratot. Megjelenik egyszer havonta, előfizetési díj egész évre 110 lej. Megrendelhető a kiadóhivatalnál Cluj, Calea Regele Ferdinand 56. Telefon 972. Kérjen mutatvány-számot.

— Megoldották a timis-torontalmegyei liberális párt válságát. Bucurestiből jelentik: A liberális párt timis-torontali tagozatának régóta húzódo válsága tegnap megoldást nyert. A Curentul szerint Bebe Bratianu kapott megbízást a tagozat ügyének vezetésére, ami egyúttal biztosítja annak kapcsolódását a központtal. Nistort, a tagozat ügyvezető elnökét talán államtitkárrá nevezik ki, hogy ezáltal elégtételt nyújtsanak a Banatnak.

— A szakszervezeti tanács távirata a munkaügyi miniszterhez. Mint arról beszámoltunk, a munkaügyi minisztérium átiratot intézett a clujai munkaügyi inspektorátushoz, amelyben elrendelte a munkanélkülieket összeíró bizottság összehívását. Erről a városnak kellene intézkednie, ennek ellenére egyetlen szó nem hangzott el ebben az irányban. A szakszervezeti tanács most táviratot küldött a munkaügyi miniszternek a következő tartalommal: „Miniszter ur! A clujai munkásság nevében kérjük a miniszter urat, hogy sürgősen adjon utasítást arra, hogy hívják össze a munkanélküli segélyező bizottságot és a munkanélküliek segélyezését még a karácsonyi szünet alatt kezdjék meg. A szakszervezeti tanács”. Hasonló szövegű táviratot küldött a munkakamara is. A jövő hét folyamán valószínűleg a fővárosba utazik dr Chirila munkaügyi vezérfelügyelő, aki lépéseket fog tenni a munkanélküli segélyek minél hamarabbi kiosztása érdekében.

— Tulságosan vérmes embereknél, kiknél az igen nagy nedvűség mindenféle tünete, mint gyors fejfájás, elbágyadás, a teltségérzete gyakran jelentkezik, feltűnően kedvező hatással szokott járni, ha három hétig naponta 1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak. Az orvosok ajánlják.

— Baiaspric is klimatikus város. Tudósítónk jelenti: Ismeretes, hogy Baiamare már évek óta klimatikus helynek van deklarálva és ennek folytán élvezi a törvényben előírt jogokat. Ami a legfontosabb, hogy az ideutazók vasuti kedvezményben részesülnek a nyári hónapok folyamán, amit most ki akarunk terjeszteni a téli időszakra is. Amint értesülünk, a szomszédos Baiaspric városa is megkapta az idei nyáron a klimatikus jellegét, azonban arra való hivatkozással, hogy a költségvetésben még nem szerepelhet, a vasuti kedvezményt csak 1937 áprilisától léptetik életbe a kies fekvésű kis bányaváros részére.

— Új kozmetika. Mme. Ila családi okok miatt kivált a róla elnevezett kozmetikai szalonból. Rendel saját kozmetikájában 9—1, d. u. 3—7. Piata Mihai Viteazul 39. Telefon 809.

— Tegnap incidensek nélkül telt el a párizsi zöldségárusok sztrájkja. Párizsból jelentik: A központi vásárcsarnokban csend van. A főzelek- és zöldségárusok standjai mellett rendfenntartó közegek állnak. Az éjjel folyamán nem történtek incidensek. A főváros északnyugati határában több főzelelkel telt teherautót feltartóztattak, de az incidens nem fajult el.

Szép asszonyok hí barátja a LYSOFORM!
Használjon valódi LYSOFORM-ot, hogy megszabaduljon az örökös fálelmentől, a rettegett következményektől, hogy védekezessen a kellemetlen meglepetések ellen, akadályozza meg a fertőzést, a baktériumok, a nem kívánatos csírák megtelepedését. Nyugtassa meg magát rendszeres és idejében alkalmazott valódi LYSOFORM öblítésekkel. A biztos hatása és megbízható LYSOFORM csak zárt üvegekben valódi, kimérve nem kapható.

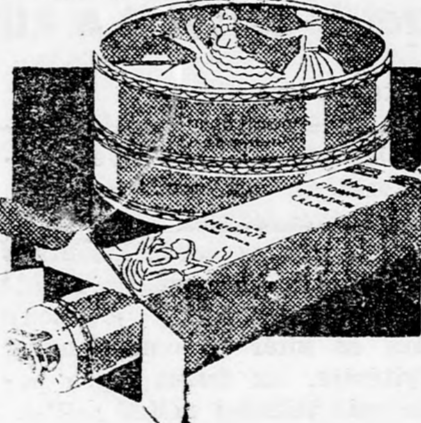
— A Hitachduth Aviva-Barisszia-Habonim összes csoportjaihoz és konferenciai delegátusaihoz. 1. A Nöszit legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a 15. országrészi cionista konferencia kapcsán értekezletre hívja össze a szervezet Moaca Rasitjának tagjait és csoportjainak vezetőit. A Nöszit a Moaca rendelkezésére bocsátja a Jom Habitachduthtól kapott mandátumot és a Moaca feladata lesz új Nöszitot delegálni a szervezet vezetésére a legközelebbi Jom Habitachduthig. A Moaca péntek délután kezdi meg tanácskozásait. 2. A cionista konferencián a Barisszia a Poale Cion delegátusaival együttes frakciót alakít Brith Avoda név alatt. A Brith Avoda, illetőleg a Barisszia delegátusai megérkezésük után legelőször a Brith Avoda pártirodájában kell hogy jelentkezzenek, amely a konferencia tanácssterme mellett fog működni a neolog iskola egyik termében. A konferencia megnyitása előtt délelőtt 10 órakor tartja meg alakuló ülését a Brith Avoda frakciója. 3. A konferencián és a Moacan résztvevő összes delegátusok legkésőbb december 21-ig jelentsék be igényeiket ingyenes ellátásra, vagy szállodai szoba foglalására, stb. a clujai helyicsoporthoz (Str. Rafiu 5.), mert különben nem gondoskodhatik elhelyezésükről a rendező bizottság. A Nöszit Mázkiruthja.

A THREE FLOWERS Richard HUDNUT krém és puder tulajdonságai utolérhetetlenek. A THREE FLOWERS krém, ápolja az arcot és nagymértékben hozzájárul a ráncok kisimításához, bármely málcas természetűek is azok. Tökéletesen fedi be az arcot és eltávolítja az annyira kellemetlen szadmányokakat. A THREE FLOWERS puder a legnagyobb tapadó képességgel az összes eddigi gyártott puderek között. Diszkrét illata nagymértékben emeli az előkelő nő vonzóerejét.

A nő legdrágább kincse a szépség...

Amikor leszáll az este és az ég csillagaival egyidejűleg kigyúlnak a villanykörtek és lángba borulnak a neoncsövek teljesen más fényűnyek, vetődnek az Ön arcára, mint a nappali világítás visszfénye. A boudoir-ban, a szalonban, a megvilágított uccán és az esti sétányokon az Ön arcboréne teljesen más ragyogása kell legyen, mint a napsugárban és az éles nappali fényben. Ne félje el az előnyére szolgál Önnek, az éjszaka az Ön szépségének titkos segítőőrső. Tehát eme nagylelkű éjszakai szépségápolás-eszközök is megfelelően kell kiválasztanunk. Éppen ezért az előkelő hölgy THREE FLOWERS Richard HUDNUT krémet, pudert, ruzsát és kölnivizet választ.

RICHARD HUDNUT

Nagyszerű ajándék az ünnepkre. Egy üveg csodálatos minőségű

Richard HUDNUT - GEMEY - LE DEBUT VERT - RIC - ESSF Kölni

— A francia szenátus elfogadta a társadalmi vizsályokra vonatkozó döntőbírósi törvényt. Párizsból jelentik: A szenátus elfogadta a társadalmi vizsályokra vonatkozó döntőbírósi eljárási módozatot.

— Negyven évre ítelték az amerikai kábítószercsempészek főnökét. Newyorkból jelentik: A newyorki szövetségi törvényszék ma hirdett ítéletet az eddig ismert legnagyobb kábítószercsempész-ügyben. Tíz vádlottat 2—40 év közti börtönre ítelték. Bizonyosodott a per folyamán, hogy a banda tagjai, igen sokszor a hajótárasaságok alkalmazottai, óriási mennyiségű heroint, ópiumot és kokaint csempészték be az Egyesült Államokba. Pietro de Stefanot, a szervezet szárazföldi igazgatóját 40 évi börtönre ítelték.

— Az Akademiith Barisszia folyó hó 20-án, vasárnap este 9 órakor a Salom Clubban rendes gyűlést tart, melynek keretében Adler Hubert a zsidó népköltészetéről tart előadást, dr Márton Lajos folytatja szociológiai szeminariumát.

— Egy amerikai rendőr tömeggyilkossága. Newyorkból jelentik: Egy pittsbourghri 70 éves rendőr tegnap dührohantot kapott, mivel 20 éves felesége otthagya és visszament szüleihez. A rendőr felesége után rohant, lelőtte azt, agyonlőtt még két nőt és egy fiatalembert is, akik a szobában tartózkodtak, majd elmenekült.

— Tizenhatezer sztrájkoló francia munkás újra felvette a munkát. Párizsból jelentik: Tizenhatezer sztrájkoló bányamunkás tegnap elhatározta, hogy négy heti szünet után, felveszi a munkát és elfogadta Leon Blum közvetítő-ajánlatát. A Sambre-medencében tehát ma ismét megindul a munka.

Juri Szmjonov: A Föld kincse. „A Föld oly gazdagon van kincsekkel megáldva, hogy az elegendő mindenki számára, de sajnos, nincs egyenletesen elosztva. Ez az alap-hangja Juri Szmjonov népszerű gazdaság-földrajzi művének, amely a föld kincsel címen most jelent meg magyar nyelven. A téma izgalmasan érdekes: elég, ha egy-két ilyen fogalmat említünk: buza, szén, petróleum, arany, vas és így tovább. A gazdaságtörténetnek nem egy fejezete valóságos hősköltemény, a világpolitikaának vérről és könnyel áztatott lapja. Szmjonovnak ebben a kötetben, amely külföldön már óriási sikert aratott, — az alapos tudományosság mellett — sikerült megőrzéskeltetni a mindennapi élet szükségleteinek kapcsolatát a földrajz, a világgazdaság és a világpolitika drámai mozzanataival. A kötet az Atheneum földrajzi sorozatának nagy album alakú új könyve, rengeteg rajzzal, térképpel, Braun Róbert kitűnő fordításában. Kártonálva 132 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

Bizonyítjuk!
árainkkal és áruinkkal, hogy legolcsóbban nálunk vásárolhat.
Fratii FODOR
férfdívatkülönlegességek
CLUJ, PIATA UNIRII 28.

UJ KELET Legújabb hírek

OLCSÓ KARÁCSONYIVÁSÁR

— MA RENDES VASÁRNAPI MUNKASZÜNET VAN. A munkügyi vezérfelügyelőség szombaton közölte az összes chuj vállalatokkal, hogy miután semmiféle rendelkezés a vasárnapi munkaszünet felfüggesztésére nem érkezett, ma, vasárnap rendes munkaszünet tartandó. Az előző hírek, mely a munkaszünet felfüggesztéséről szóltak, a bucuresti rádió téves leadásából származtak.

GÖLYA ÁRUHÁZ
R.T.
ELUJ
ÁLLANDÓ NAGY MARADÉK VÁSÁR

Proklamálták VI. György angol király koronázásának napját

London, december 19. Hagyományos községek között olvasták ma fel a St. James palotában az Anglia királyának, VI. Györgynek koronázásáról szóló proklamációt. A koronázás 1937 május 12-én lesz.

Véget értek Antonescu hivatalos párizsi tárgyalásai

A kiadott kommuniké szerint teljesen megszilárdult a francia-román barátság. Antonescu még nemhivatalos tárgyalásokat folytat Párizsban. Mandel volt miniszterrel is tárgyalta a külügyminiszter

Párizs, december 17. (Rador.) Victor Antonescu tegnap Mandel volt miniszterrel, majd Franchet d'Esperey marsallal tárgyalt. Délután a külügyminiszter Bastid kereskedelmi minisztert fogadta, azután felkereste Herriot kamarai elnököt. Este előbb Ossusky cseh szlovák követet fogadta, majd dinert adott, amelyen Elena Vacarescu, Buré, az Ordre című lap igazgatója, Bourgues, a Petit Parisien tudósítója és Thouvenin újságíró vettek részt. Ma Antonescu Gamelin tábornok, vezérkari főnökkel, Vincent Auriol pénzügyminiszterrel és Viennot külügyi ál-

lamtitkárral folytatott eszmecsere. A párizsi lapok továbbra is kiemelik Victor Antonescu látogatásának, illetve tárgyalásainak fontosságát és hangsúlyozzák, hogy a kifejtett tevékenységnek megkülönböztetett fontossága van az egész kisantant számára. A francia sajtó felhasználja az alkalmat a kisantant-államok közötti jóviszonytanulmányozására és kitér a román-lengyel barátság kimélyítésére. Az összes lapok politikai színre való tekintet nélkül méltatják a Franciaország és a kisantant-államok közötti szívélyes kapcsolatokat.

kölcsönös megértését és szimpatitáját tükrözi vissza, úgyhogy felesleges azokat kommentálni és olyan tárgyakat keresni, amelyekkel illetőleg nem lenne meg az egyetértés. A Petit Parisien szerint Franciaország és Románia között teljes nézetközösség van, amit megelégedéssel kell fogadni tekintettel azon hírekre, amelyek kapcsolatban a román külpolitika átorientálódásával szárnyra keltek. Fontos, hogy ezt az összhangot ilyen fényesen ujitották meg.

Lefektették a párizsi világiállítás román pavillonjának alapkövét

Tegnap délután fektették le ünnepélyes keretek között a jövő évi párizsi világiállítás román pavillonjának alapkövét. Az ünnepélyes aktusnál jelen volt számos francia előkelőség. Elsőnek a román pavillon kormánybiztosa szólalt fel, aki miután kiemelte, a franciák és románok egyazon fajhoz tartoznak, mindketten latin nyelvű népek, közölte, hogy a román pavillon hí képt fogja adni a román nép különleges tevékenységének, amivel az emigráció fejlődéséhez hozzájárult. Ezután Bastid kereskedelmi miniszter beszélt, aki rámutatott arra, hogy a francia kultúra nem terjedt el sehol annyira, mint Romániában. Végül Antonescu külügyminiszter mondott köszönetet az elhangzott szavakért.

Hivatalos közlemény a tárgyalásokról

Antonescu külügyminiszter hivatalos látogatása tegnap este véget ért. Este 19 órakor hivatalos közleményt adtak ki, amelyben rámutatnak arra, hogy Antonescu és Delbos a legbarátságosabb bizalommal tanulmányozás tárgyává tették az európai helyzetet. A két miniszter megbizonyosodhatott, hogy teljes nézetközösség áll fenn köztük az összes politikai problémákban, melyek kormányaik figyelmét lekötik és megállapították azt a teljes összhangot, ami nemcsak Franciaország és Románia, de Franciaország és a kisantant viszonyát jellemzi.

Másrészt Antonescu miniszternek a többi francia miniszterekkel való tárgyalásai lehetővé tették azon eszközök megjelölését, melyek hivatva lesznek fokozni a gazdasági együttműködés politikáját,

aminek érdekében a két kormány erőfeszítéseit összpontosítani fogja. A két kormány igyekezni fog a nemzetközi csereforgalom terén keresett enyhüléshez pozitív módon hozzájárulni a francia-román viszony magánterénben való együttműködéssel. A két kormány elhatározta, hogy mint a múltban is tette, szoros baráti szellemben és bizalommal fog eszmecsereket folytatni az összes olyan kérdésekben, melyek olyan természetűek, hogy hasznára lehetnek úgy Franciaország, mint Románia érdekeinek, valamint általában az európai közösségnek is.

Franciaország és a kisantant teljes egyetértése

Habár hivatalos párizsi látogatása véget ért, Antonescu külügyminiszter még a francia fővárosban maradt, ahol ma délelőtt Gamelin tábornok, vezérkari főnökkel találkozott, majd Vincent Auriol pénzügyminisztert kereste fel. Azután a külügyminiszter Chastenet-t, a Le Temps főszekrényét fogadta. Délután Antonescu Viennot külügyi államtitkárral és Pierre Cot légügyi miniszterrel találkozik.

A külügyminiszter hivatalos látogatásának végeztével közzétett kommunikéját a legnagyobb megelégedés hangján kommentálják a ma reggeli párizsi lapok.

Franciaország és a kisantant teljesen egyetértenek minden pontban.

hangzik az egyöntetű megállapítás. Ez a tegnapi közlemény értelme — írja a Le Jour cikkének címében is. A Figaro szerint a kommuniké kifejezésre juttatja a francia-román viszony összhangját. A l'Oeuvre megállapítja, hogy a közlemény a két ország

Teljes nyugalom van a spanyol frontokon

Franco tábornok azzal fenyegetőzik, hogy aknákat helyez el a kormánykikötőkben

A Havas jelentése szerint a madridi fronton teljes nyugalom van. A rossz idő tart. A tegnapi tevékenység tűzérési tüzből merült ki. A felkelők hadszíntéri jelentése szerint a biscavai fronton az ellenség folytatta nyomását, de visszaverték az ellenséget. A többi fronton semmi újság nincs.

A teneriffai rádió jelentése szerint a felkelők a hadműveletek kezdete óta 120 kormányrepülőt lőttek le.

London, december 19. (Rador.) Lengyelország jegyzékben fordult a benemavatkozási bizottsághoz, amelyben közölte, hogy meg fogja akadályozni az önkéntesek toborzását Spanyolországba és hadi-

anyag szállítását a hadviselő felek számára.

Anglia gázmaszkot szállított a valenciai kormányoknak

London, december 19. Ma Angliából a valenciai kormányoknak 5000 gázmaszkot küldtek. Miután a maszkokat nem tekintik fegyvereknek, ezeknek szállítása nincs eltiltva a benemavatkozási egyezményvel. Valószínű, hogy a burgosi kormány is Angliában rendel gázmaszkokat.

Újabb kormánygyőzelmek

Madrid, december 19. Madrid tanácsa közli, hogy az Alava tartománybeli kormánycsapatok rohammal bevették a Mazarreta és Urunaga helységeket domináló magaslatokat. Az ellenség tekintélyes löszert hagyott hátra a harctéren. A grenagei fron-

ton egy altiszt és 15 felkelő átszökött a kormánycsapatokhoz. Ezek elmondották, hogy azon a napon, midőn Grenadában megtudták Primo de Rivera, a spanyol falanx vezérének kivégzését, több mint háromszáz, a baloldali szimpátiákkal gyanúsított személyt lőttek agyon. A kormánypartí repülőgép bombázták Salamonca állomását, valamint a mondragoni és anguezari ellenséges vonalakat.

London, december 19. Az angol külügyminisztérium hivatalos jegyzéket kapott Franco tábornoktól, amelyben az közli, hogy a felkelők kormányának illetékes szervei Malaga, Almeria, Cartagena, Valencia, Barcelona, Carragona, Bilbao, Santander és Gijon a felkelők kezén levő kikötők bejáratánál aknákat helyeztetett el.

A Reuter szerint ez a közlés nem váltott ki különösebb aggodalmat hivatalos angol körökben. Franco tábornok röviddel ezelőtt azzal fenyegetőzött, hogy bombáznai fogja Barcelonát és mégsem történt semmi. Ebből arra következtettek, hogy a felkelők tengeri helyzete nem olyan természetű, hogy tervük képesek legyenek végrehajtani.

Kivette karácsonyi vakációját a parlament

BUCURESTI, december 19. (Az Uj Kelet tud.) A szenátus ma délutáni ülésén Leichita kéri, hogy állítsák helyre a régi timisoarai ortodox püspökséget.

Lepadatu tárcanélküli miniszter közli, hogy elkészítette az erre vonatkozó törvényjavaslatot s nem az ő büne, hogy ezt még nem terjesztették a parlament elé. Az ügyben előbb a felsőbb egyházi hatóságoknak kell intézkedniük.

Penescu kéri az egyenesadó reformját és az adóügyi fellebbezésekben az itélkezések meggyorsítását.

Lepadatu végül kellemes ünnepeket kívánt a szenátusnak, amely január 18-án elnapolta magát.

A kamarában Madgearu tiltakozik az ellen, hogy a képviselőház még mindig nem szerzett tudomást a kormány és a Skoda cég között létrejött fegyverkezési szerződésről. Kéri, hogy bocsássák rendelkezésére a vonatkozó aktákat.

Francia-Marokkóban a francia uralom ellen izgatnak a német náclik

Párizs, december 19. A l'Oeuvre rámutat arra, hogy a nemzeti szocialisták nemcsak a Franco tábornok kezében lévő Spanyol-Marokkóban folytatnak propagandát, hanem már Francia-Marokkóban is, ahol a nemzeti szocialisták a francia uralom ellen izgatnak.

HÍRDETTES AZ ÜZLET LELKE:

UNZMURAT

Taxa pósz
Havonta 1
6vre 600,
Érdre: Ha
félvre 12,
dészek di
KELET a
dőség egy
Cikkek u
rás megje

Hiba a

Valami h
legszélső
Amióta
összes ant
oldaliak saj
Blum Fra
más, nyilván
oldali Fra
helyezni.
Nos, mos
Franciaors
országának
Monsieur T
legelismert
tebát res
„boiseviki”
Tardieu
a francia
kormányra,
tábol korm
nem megs
ama böics
nek, csak
ható.

Ezenfelül
komoly át
kisanant
zetközi po
fettélen g
taini integ
Igy beszé
mondott, a
élet realitá
amivel a
kell.

S a fra
francia job
mindenára
ban a haza
akkor is, h
egészen
Dion és az
A „másik
között.

Meg kell
ez a — h
szavával
ország, a n
resztül ne
fiaknak ne
kezőleg: a
lőt igazolt
Az „igaz
szélt és ez
hiba van
krétája kö

Népszav
a nüm

Az új
antiszemita
ba ment,
ügyvédi k
nikai roma
a kamará
A decem
től már k
merus cla
De nem
Hevenci
tett eleget
ezek közü
hogy a n
dekül öke
Akaftak
claususnak
Valame
példái og
sietett az
válo eltáv
A több
körkérdés

A taná
nuár 31-ig
gyűlést ta
merus cla
A hatá
mita ügy
történt és
védszerve
vághyásr
Nem fé
lések mily
Az ifjok
hogy elen
közökkel
a maguk